
CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

VOLUM I – DIAGNOSI DE LES TENDÈNCIES DEL PAISATGE

CAPÍTOL 3. FITXES DE LES UNITATS DE PAISATGE. PROPOSTA TÈCNICA

Gener 2011

Promou:

**Consell Comarcal
del Priorat**

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

Generalitat de Catalunya
**Departament de Governació
i Relacions Institucionals**

Equip redactor:

CARTA DEL PAISATGE DEL PRIORAT

Gener 2011

EQUIP

COORDINACIÓ:

EDUARDO SOLER	LIMONIUM
ALBERT CORTINA	Estudi DTUM

EQUIP REDACTOR:

Limonium Societat d'Actuacions Ambientals, S.L.

Eduardo Soler	Enginyer agrònom
Sergi Nogues	Ambientoleg
Montse Fuguet	Enginyera tècnica forestal
Agustí Buisán	Biòleg
Càndida Vitoriano Tavares	Enginyera ambiental

Estudi DTUM

Albert Cortina	Advocat urbanista i gestor del paisatge
----------------	---

COMISSIÓ DE SEGUIMENT:

Consell Comarcal del Priorat

Juan Carles Garcia	Vicepresident 1er.
Adolf Pellejà	Vicepresident 2n.
Joan Reig	Gerent
Eva Torà	Tècnica de participació

Departament de Territori i Sostenibilitat – Generalitat de Catalunya

Jaume Busquets	Subdirector de Paisatge i Acció Territorial
Cinto Om	Cap del Servei
Josep M. Bosch	Tècnic del Servei

Observatori del Paisatge de Catalunya

Joan Nogué	Director
Pere Sala	Coordinador Tècnic

ÍNDEX

1.	EL CATÀLEG DE PAISATGE DEL CAMP DE TARRAGONA: DEFINICIÓ DE LES UNITATS DE PAISATGE I DELS OBJECTIUS DE QUALITAT PAISATGÍSTICA.....	5
1.1.	El procés de configuració del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona.....	5
1.2.	Àmbit territorial del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona i contingut.....	5
1.3.	Unitats de paisatge del Catàleg i en el context del Priorat.....	5
2.	SÍNTESI DE L'ANÀLISI PAISATGÍSTICA: DEFINICIÓ DE LES SUBUNITATS DE PAISATGE A NIVELL COMARCAL	30
2.1.	EL MOSAIC TERRITORIAL. METODOLOGIA PER A LA DEFINICIÓ DE LES SUBUNITATS DE PAISATGE	30
2.2.	ESTRUCTURA I ELEMENTS DEL PAISATGE	30
2.2.1.	Façanes o perspectives paisatgístiques d'importància comarcal i local	31
2.2.2.	Enclavaments o miradors.....	33
2.3.	IDENTIFICACIÓ DE LES SUBUNITATS DE PAISATGE	35

1. EL CATÀLEG DE PAISATGE DEL CAMP DE TARRAGONA: DEFINICIÓ DE LES UNITATS DE PAISATGE I DELS OBJECTIUS DE QUALITAT PAISATGÍSTICA

1.1. EL PROCÉS DE CONFIGURACIÓ DEL CATÀLEG DE PAISATGE DEL CAMP DE TARRAGONA

El passat 24 de maig de 2010 el conseller del DPTOP de la Generalitat de Catalunya va aprovar definitivament el Catàleg del paisatge del Camp de Tarragona, elaborat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya, per encàrrec del propi DPTOP. El Catàleg és un instrument previst a la Llei 8/2005 de protecció, gestió i ordenació del paisatge i és un instrument que inventaria i analitza els valors paisatgístics de la zona i proposa aquells objectius de qualitat paisatgística que la planificació territorial i la resta de polítiques sectorials hauran de prendre en consideració. D'altra banda també cal apuntar que el passat mes de gener el govern de la Generalitat també va aprovar el Pla territorial parcial del Camp de Tarragona.

El Catàleg del paisatge és el document de caràcter tècnic que determina la tipologia dels paisatges de cada zona, els seus valors i estat de conservació, els objectius de qualitat que han de complir i les propostes per a assolir-los. Així, els objectius que han de complir els diferents catàlegs són els següents:

- Inventariar els valors paisatgístics presents a la seva àrea d'aplicació, amb la finalitat d'enumerar les activitats i els processos que hi incideixen de manera més notòria, delimitar les unitats de paisatge i definir els objectius de qualitat paisatgística per a cadascuna d'aquestes unitats.
- Servir de suport per a la planificació territorial i garantir la incorporació d'objectius paisatgístics als plans territorials parcials o, en el seu cas, als plans directors territorials.
- Actuar de documents base per a campanyes de sensibilització ciutadana i d'educació escolar sobre els valors del paisatge.
- Ser útils en la definició d'estratègies sectorials, com ara polítiques agràries, de promoció turística associada al paisatge o de desenvolupament rural.

El Catàleg de paisatge del Camp de Tarragona es va sotmetre a informació pública abans de la seva aprovació definitiva, per tal de recollir les opinions de les institucions i les entitats del territori i dels ciutadans interessats. Durant aquesta informació pública es van recollir un total de 17 escrits d'al·legacions d'ajuntaments, ciutadans particulars i entitats. A banda d'aquest període d'informació pública, el Catàleg també va comptar amb una participació territorial durant la seva fase de redacció, mantenint-se entrevistes amb 24 ens representatius de la zona, com ara els consells comarcals, les entitats naturalistes, les cambres de comerç o els consells reguladors de denominacions d'origen (font: Servei de Premsa, Generalitat de Catalunya). Per tal de facilitar la participació ciutadana, també es va desenvolupar un procés de recollida de suggeriments mitjançant la web de l'Observatori del Paisatge de Catalunya sota el lema 'Opina. El paisatge t'escolta'. Aquest sistema de consulta, que es repeteix amb tots els catàlegs i que permet obrir l'elaboració d'aquests documents a la població general de l'àmbit que abasten, va rebre 878 aportacions (font: Servei de Premsa, Generalitat de Catalunya).

1.2. ÀMBIT TERRITORIAL DEL CATÀLEG DE PAISATGE DEL CAMP DE TARRAGONA I CONTINGUT

El Catàleg del paisatge del Camp de Tarragona abasta les comarques del Tarragonès, l'Alt Camp, el Baix Camp, el Baix Penedès, la Conca de Barberà i el Priorat. L'actual paisatge d'aquesta àrea en el seu conjunt ha patit canvis importants especialment com a conseqüència de l'intens procés d'urbanització a la línia de costa i en àrees significatives de la plana del Camp i del Penedès. Aquest procés ha anat acompanyat d'un canvi significatiu dels usos del sòl, amb una creixent extensió de la massa forestal, fins el 54% de la superfície, un retrocés dels conreus fins al 39% del territori, i un creixement de l'espai urbà, que ocupa el 7% de l'àrea.

Per tal d'estudiar en profunditat els diversos paisatges del Camp i poder fer-ne una descripció acurada, així com per avançar l'evolució futura que poden tenir, el Catàleg s'ha estructurat en els següents epígrafs:

- L'inventari dels valors paisatgístics, com ara els ecològics (muntanyes de Prades o conreus de la plana de l'Hospitalet de l'Infant), els estètics (cellers modernistes de l'Alt Camp i la Conca de Barberà) o els històrics (castells medievals del Gaià, conjunt de Montblanc, restes de la Tarragona romana, arquitectura de pedra seca).
- S'hi inclouen també paisatges amb una gran càrrega simbòlica i identitària per la població (el santuari de Sant Magí de la Brufaganya, el cingle Major de Montsant o el bosc de Poblet) i d'altres amb valors religiosos, com els territoris dels monestirs de Santa Maria de Poblet i Santes Creus.
- L'enumeració de les activitats i processos que configuren i condicionen el paisatge del Camp de Tarragona. S'hi inclouen els naturals, com ara el relleu, el clima, la hidrografia, els tipus de sòls i la vegetació, i els factors humans, és a dir, la petja que els pobladors han deixat en el paisatge tarragoní al llarg dels segles, com ara pintures rupestres, castells, murs de pedra o cellers.
- Una descripció de la situació actual dels paisatges del Camp de Tarragona (muntanyes, planes, paisatge urbà i litoral), juntament amb una previsió de la seva evolució futura, els seus riscos i les seves oportunitats.
- Els objectius de qualitat paisatgística mitjançant la identificació d'aquells espais o elements territorials en què les estratègies preferents haurien de ser les de protecció dels elements valuosos, aquells àmbits on caldria formular estratègies de restauració o millora paisatgística i aquells grans patrons paisatgístics en què l'estratègia bàsica hauria de ser la de gestió del paisatge, és a dir, el guiatge i l'harmonització de les transformacions que puguin esdevenir-se en el futur.

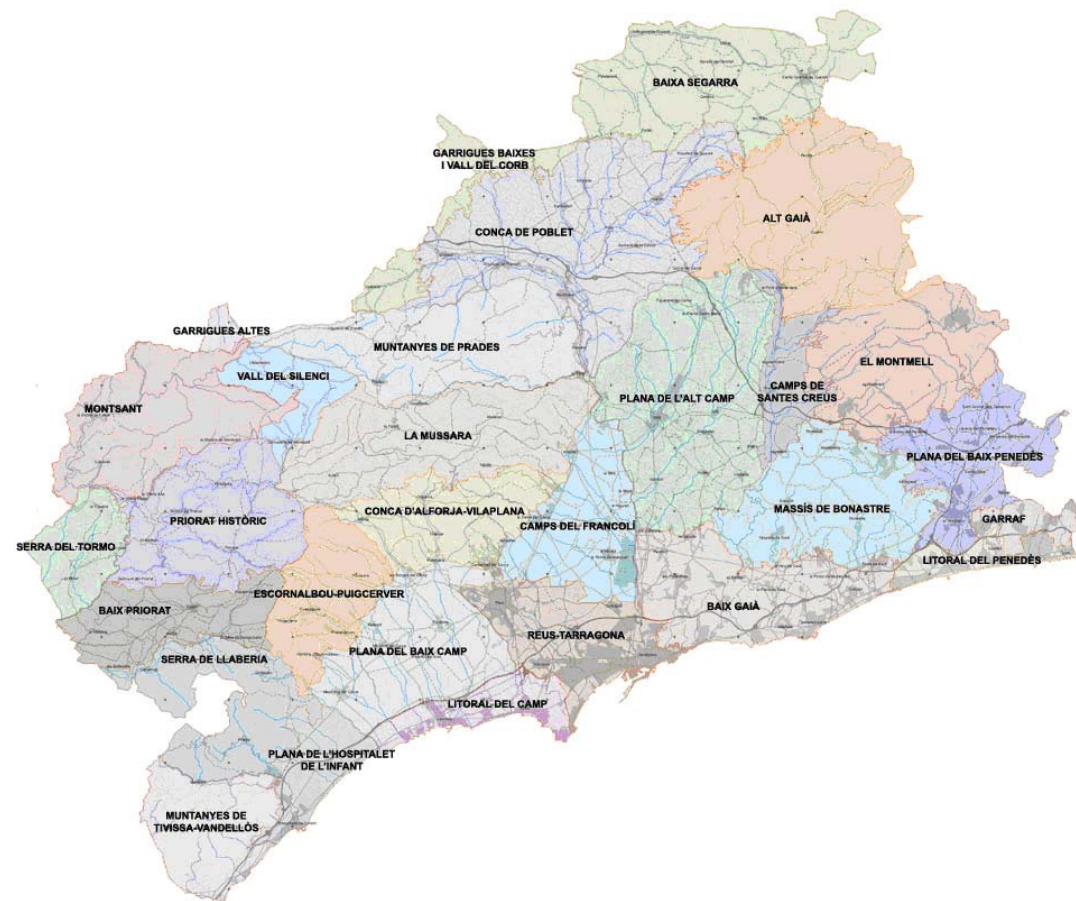
1.3. UNITATS DE PAISATGE DEL CATÀLEG I EN EL CONTEXT DEL PRIORAT

El Catàleg zonifica l'àrea del Camp de Tarragona en 29 unitats de paisatge, definides segons el creuament de dades sobre la morfologia del territori (relleu, hidrologia, pendents) amb d'altres de caràcter social o cultural (usos del sòl, elements identitaris) i els resultats de la consulta ciutadana. Cada unitat és cartografiada i acompanyada d'una fitxa que concreta, per a aquella àrea, tots els factors analitzats per a la totalitat del Camp de Tarragona, al temps que proposa objectius de qualitat específics. De les 29 unitats de paisatge del Catàleg de

Paisatge del Camp de Tarragona, 9 estan incloses totalment o parcialment (4 incloses totalment i 5 incloses parcialment) en l'àmbit territorial de la Carta del Paisatge del Priorat i són les següents:

- Montsant
- Serra del Tormo
- Priorat històric
- Baix Priorat
- Garrigues altes (inclusió parcial)
- Vall del Silenci (inclusió parcial)
- La Mussara (inclusió parcial)
- Muntanyes de Prades (inclusió parcial)
- Serra de Llaberia (inclusió parcial)

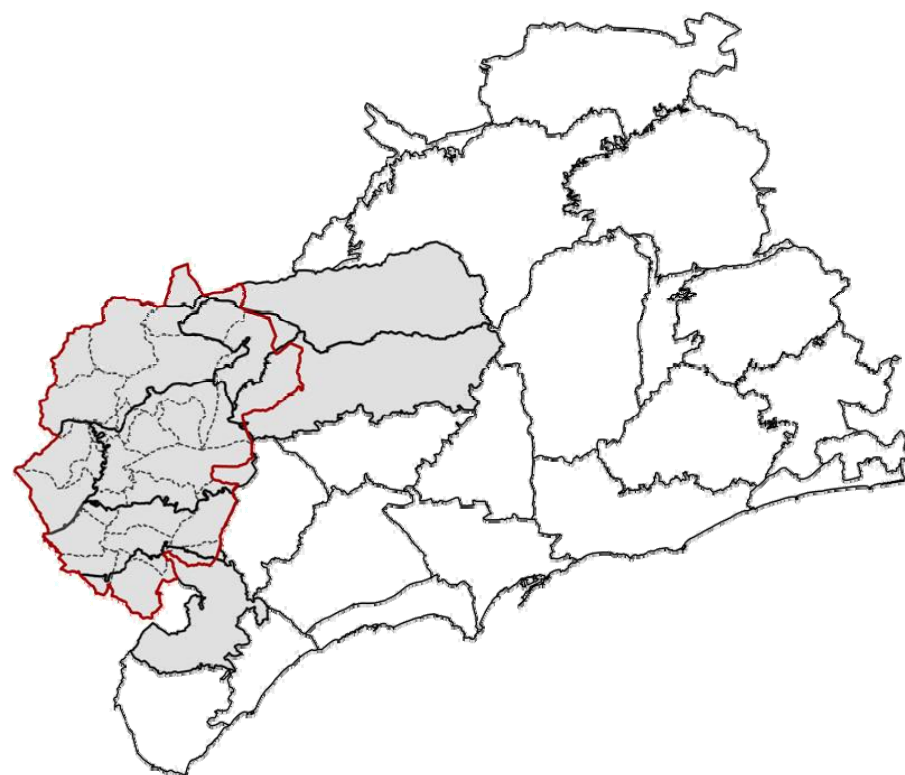
Figura. Unitats de paisatge del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona

Font: DPTOP

LOCALITZACIÓ GENERAL I SUPERPOSICIÓ DE LES UNITATS DEL CATÀLEG DE PAISATGE DEL CAMP DE TARRAGONA A LA COMARCA DEL PRIORAT

UNITATS DEL CATALÈG DE PAISATGE DEL CAMP DE TARRAGONA

— Limit Comarcal - Priorat

----- Municipis Priorat

□ Unitats de Paisatge del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona excloses a la Comarca

■ Unitats de Paisatge del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona incloses a la Comarca

UNITATS DEL PAISATGE PARCIALMENT INCLOSES A LA COMARCA

Unitat 05. Muntanyes de Prades

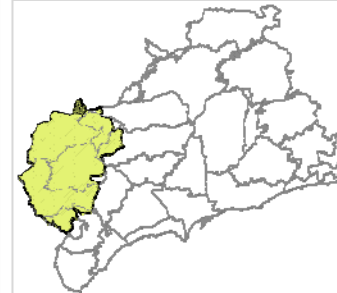
Unitat 06. La Mussara

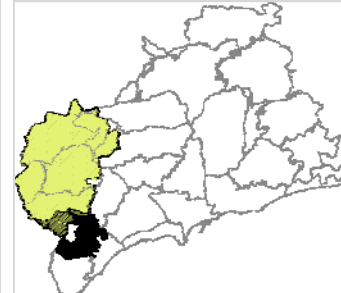
Unitat 07. Vall del Silenci

Unitat 08. Garrigues Altes

Unitat 13. Serra de Llaberia

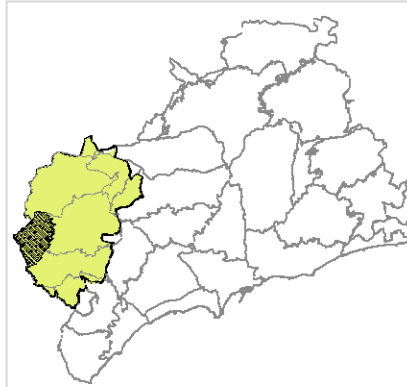

UNITATS DEL PAISATGE TOTALMENT INCLOSES A LA COMARCA

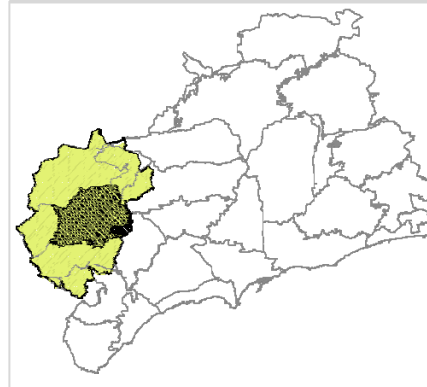
Unitat 09. Montsant

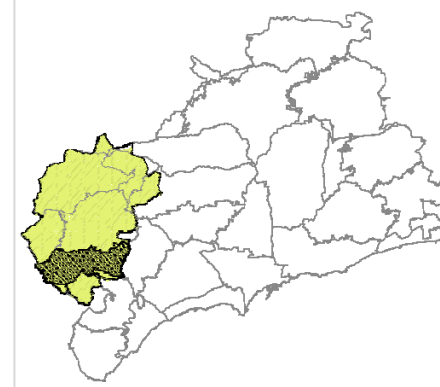
Unitat 10. Serra de Tormo

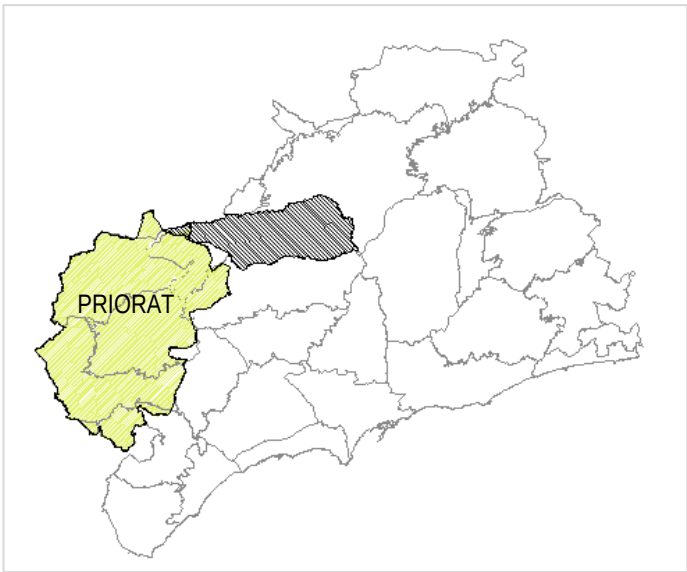
Unitat 11. Priorat Històric

Unitat 12. Baix Priorat

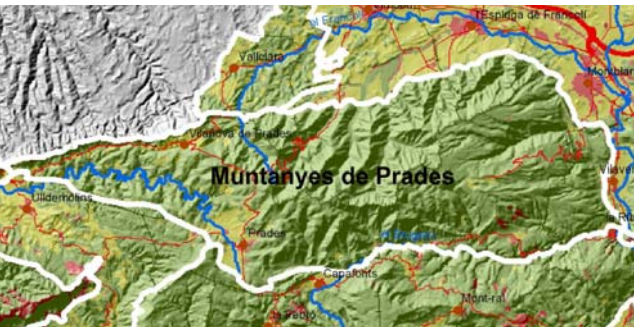
UNITAT 5. MUNTANYES DE PRADES

MUNICIPIS: Nord-est d'Ulldemolins, Vilanova de Prades, Prades, sud de Vallclara, Vimbodí i de l'Espluga de Francolí, sudo-oest de Montblanc, Vilaverd i nord de Mont-ral i Capafonts

SUPERFÍCIE UNITAT: 14.297 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 396,77 ha

**MASSÍS MUNTANYÓS DENSAMENT
RECOBERT PER FORMACIONS FORESTALS**

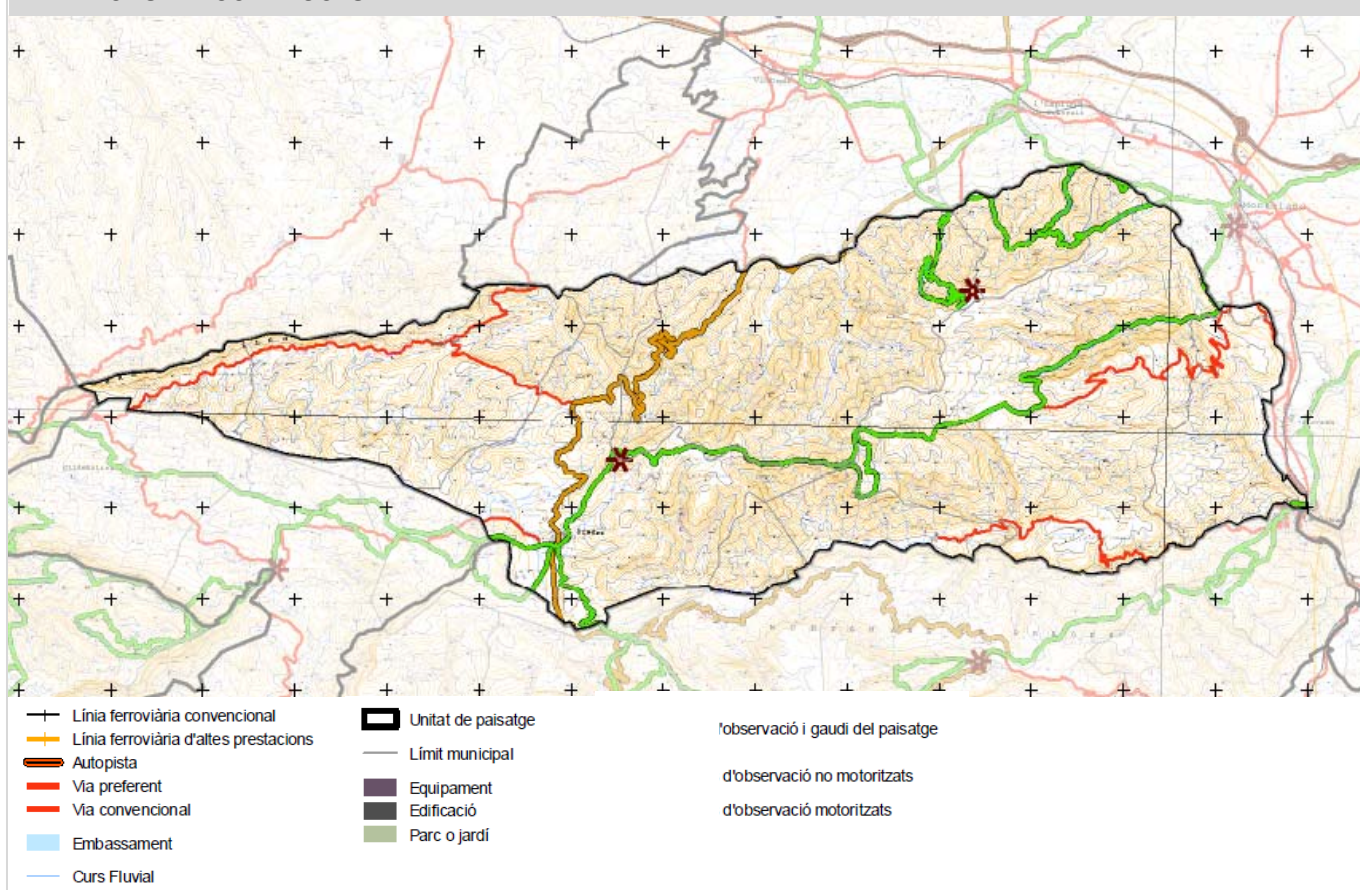
El paisatge de les Muntanyes de Prades es caracteritza en els indrets més muntanyosos per una densa coberta forestal. El vessant nord del massís és el sector on els boscos són més esponerosos tal i com es pot observar en els alzinars del paratge natural d'interès nacional dels Boscos de Poblet.

DESCRIPCIÓ GENERAL

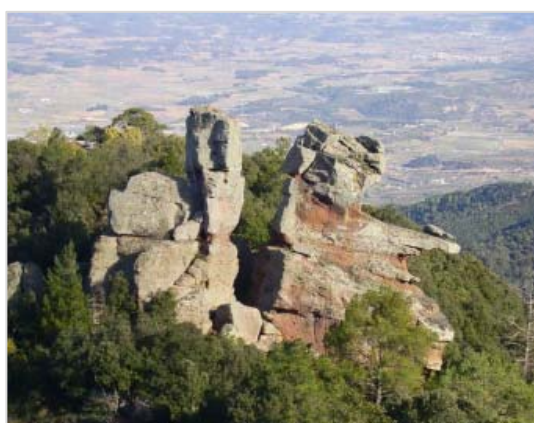
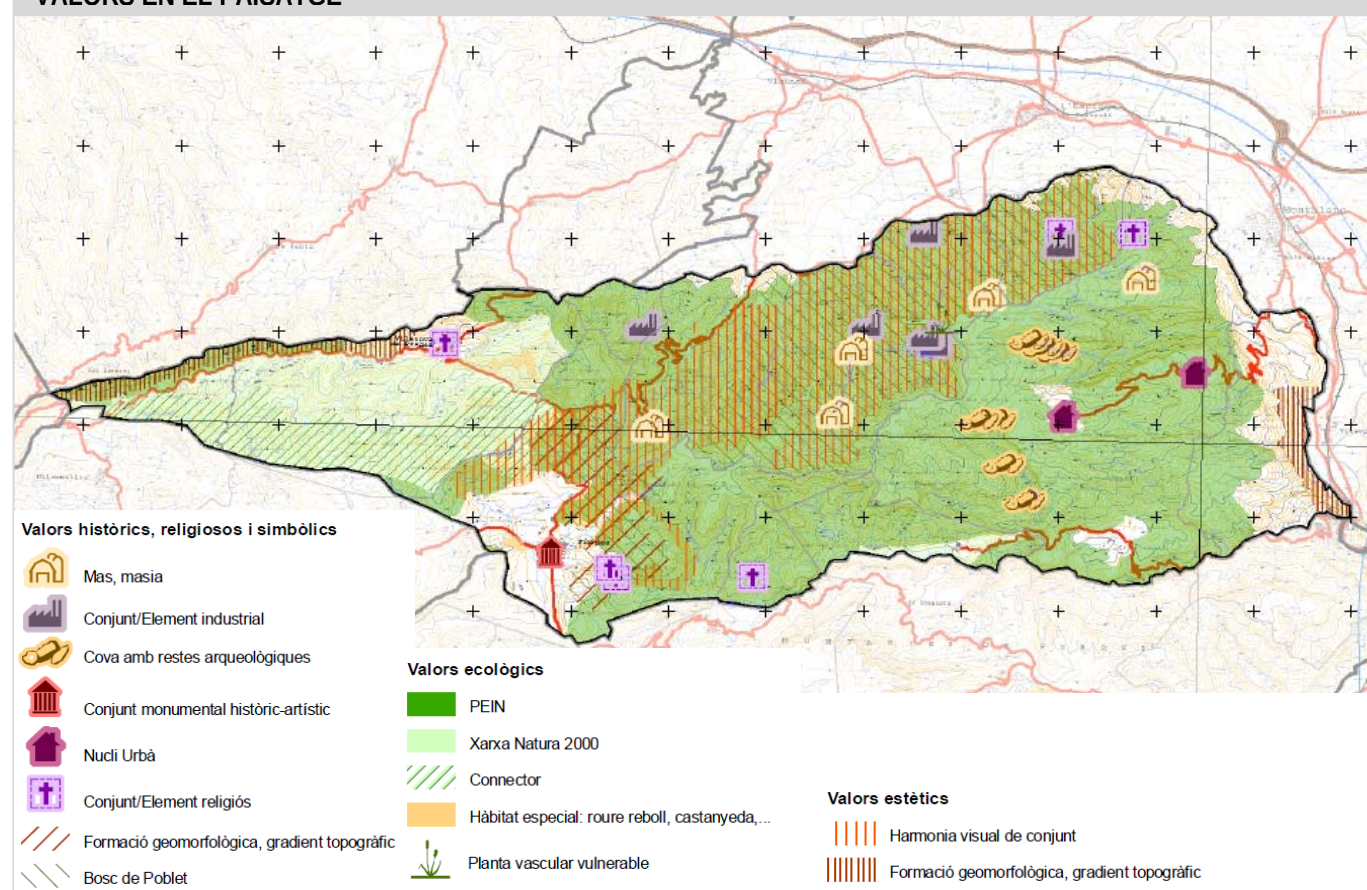
GEOLOGIA I RELLEU	El petit àmbit d'aquesta unitat que està al Priorat compren les estribacions de la vessant sud de la Serra de la Llena i la Vall del Riu de Prades. A la part oriental d'aquesta unitat en l'àmbit de la comarca del Priorat hi ha la geozona de la Roca Llaurada, codificada amb el codi 302 de l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya. Els estrats de conglomerats calcaris són els materials característics. La Punta del General, de 924 metres d'altitud, és el punt més alt (formant part de la Serra de la Llena). Un altre punt elevat referent en aquest àmbit és la Punta del Pagés, de 741 metres d'altitud.
USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL DEL PAISATGE	Les zones més planeres entre la Serra de la Llena i les estribacions de ponent de les Muntanyes de Prades presenten conreus de secà, majoritàriament d'olivera, i en menor mesura d'ametller. La resta és forestal, amb vegetació predominant de brolles calcícoles de romer al vessant sud de la Serra i al carrascar amb roures i la màquia de garric i arçot al vessant septentrional.
NUCLIS DE POBLACIÓ	En aquesta unitat en l'àmbit del Priorat no hi ha nuclis de població.
INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	La única infraestructura de comunicació és un tram de la carretera TV-7004 entre els nuclis de Vilanova de Prades i la connexió amb la C-242, al nord del nucli d'Ulldemolins. Pel seu extrem occidental hi transcorre una línia elèctrica de 110 kV.
FAÇANES I MIRADORS	La serra de la Llena suposa una façana de primer ordre en el conjunt de la unitat i més enllà.
PATRIMONI	Els elements patrimonials més rellevants del petit àmbit de la unitat que es troba al Priorat són els masos
SÍNTESI DEL PAISATGE	La configuració triangular de la petita part d'aquesta unitat paisatgística que està a la comarca del Priorat presenta com a element més rellevant la part central de la Serra de la Llena i les seves vessants sud, així com una part de la conca del riu de Prades.
EVOLUCIÓ HISTÓRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE	El sector de la Serra de la Llena, caracteritzat per constituir un element de connexió entre el Montsant (Parc Natural), les Muntanyes de Prades (en tràmit la figura de Parc Natural) i les Garrigues, ha representat històricament un espai muntanyenc rocós i feréstec, alhora que relativament allunyat de nuclis poblacionals importants. Aquests factors hi han limitat força les possibilitats per a l'establiment de nuclis de població i d'aprofitament agrícola, constituint les principals modificacions i alteracions del paisatge els incendis forestals que periòdicament hi han tingut lloc, especialment en el vessant sud de la serra. Aquests incendis comporten llargs períodes de regeneració natural que constitueixen part de l'evolució paisatgística.
VALOR PAISATGÍSTICS	Valor estètic (cromàtic de colors, relleus, formes) de les Muntanyes de Prades i de la Serra de la Llena Valors naturals i ecològics d'un espai amb molt baixa presència d'elements antròpics (inexistència de nuclis poblats) i pel valor de connexió ecològica de la Serra de la Llena. Valors associats als espais d'interès natural amb figures de protecció: XN2000 i futur Parc Natural de les Muntanyes de Prades

CARTOGRAFIA

MIRADORS I RECORREGUTS

VALORS EN EL PAISATGE

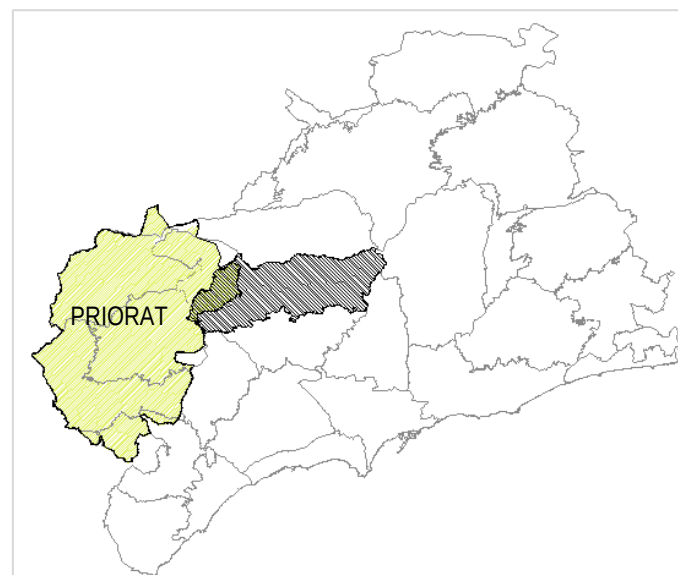

Els Frares Encantats (formació rocosa situada al capdamunt del bosc de Poblet) representa un dels diversos valors mitològics, juntament amb altres elements com la roca Foradada de Prades, la roca Balladora o el Barret del Bisbe (roca amb forma de barret).

Al sector oriental de les Muntanyes de Prades aflora la sèrie de materials mesozoics del Triàsic. Destaquen les cingleres modelades en les calcàries dolomítiques característiques d'aquest territori es dedica als usos agrícoles amb un marcat predomini dels període, tal i com es pot observar al paratge dels Plans a la solana del barranc de la Vall.

UNITAT 6. LA MUSSARA

MUNICIPIS: Est de Cornudella de Montsant , Arbolí, la Febró, nord de Vilaplana i l'Albiol, sud de Capafonts, Prades i Mont-ral, la Riba i oest d'Alcover

SUPERFÍCIE UNITAT: 16.354 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 2.354,99 ha

PAISATGE DE CARÀCTER MUNTANYÓS I FORESTAL

Les costes de la serra de la Mussara presideixen la vall de la riera d'Alforja.

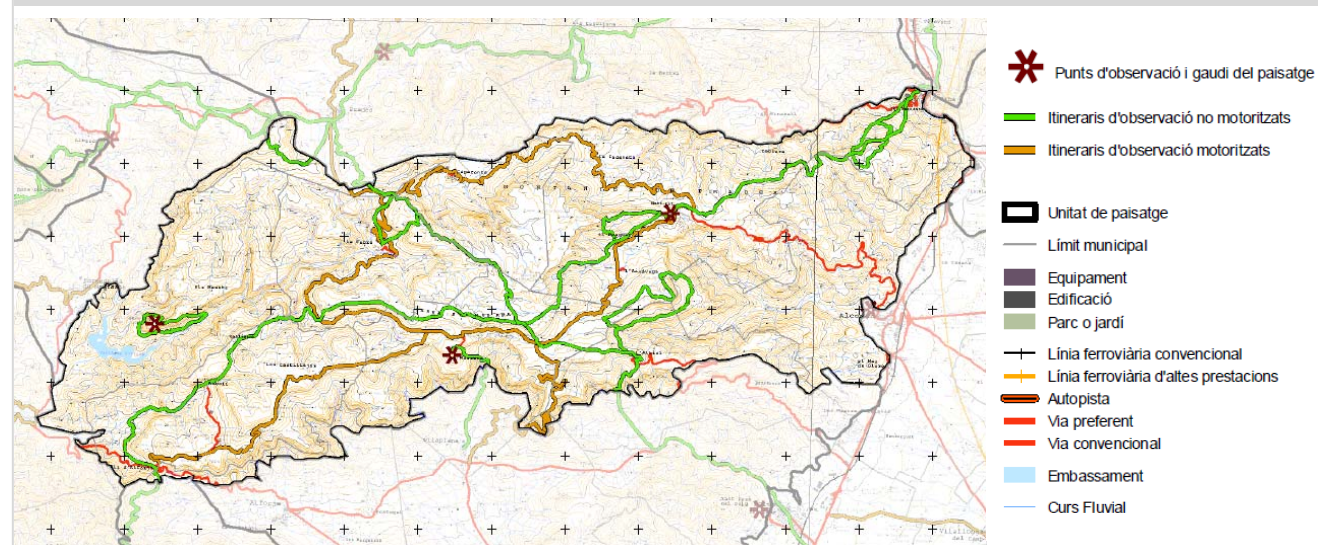
DESCRIPCIÓ GENERAL

Nota: L'àmbit d'aquesta Unitat del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona que està al Priorat està integrada fonamentalment per 2 de les Unitats de la Carta del Paisatge del Priorat: la 7 i la 10

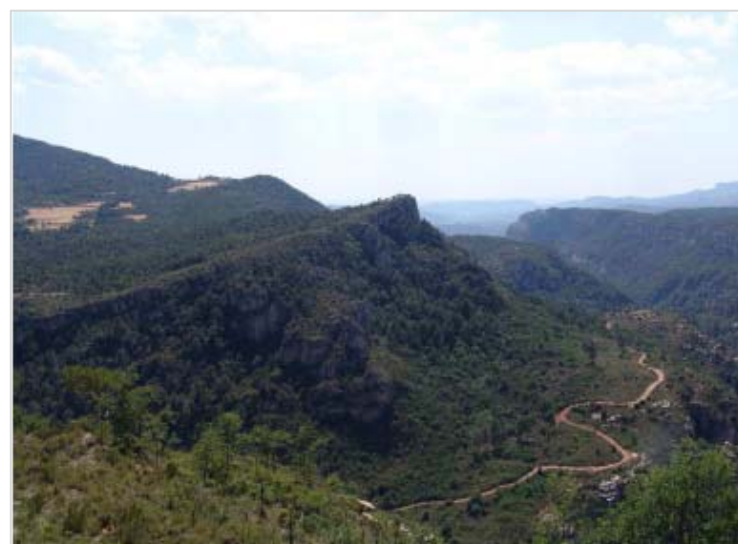
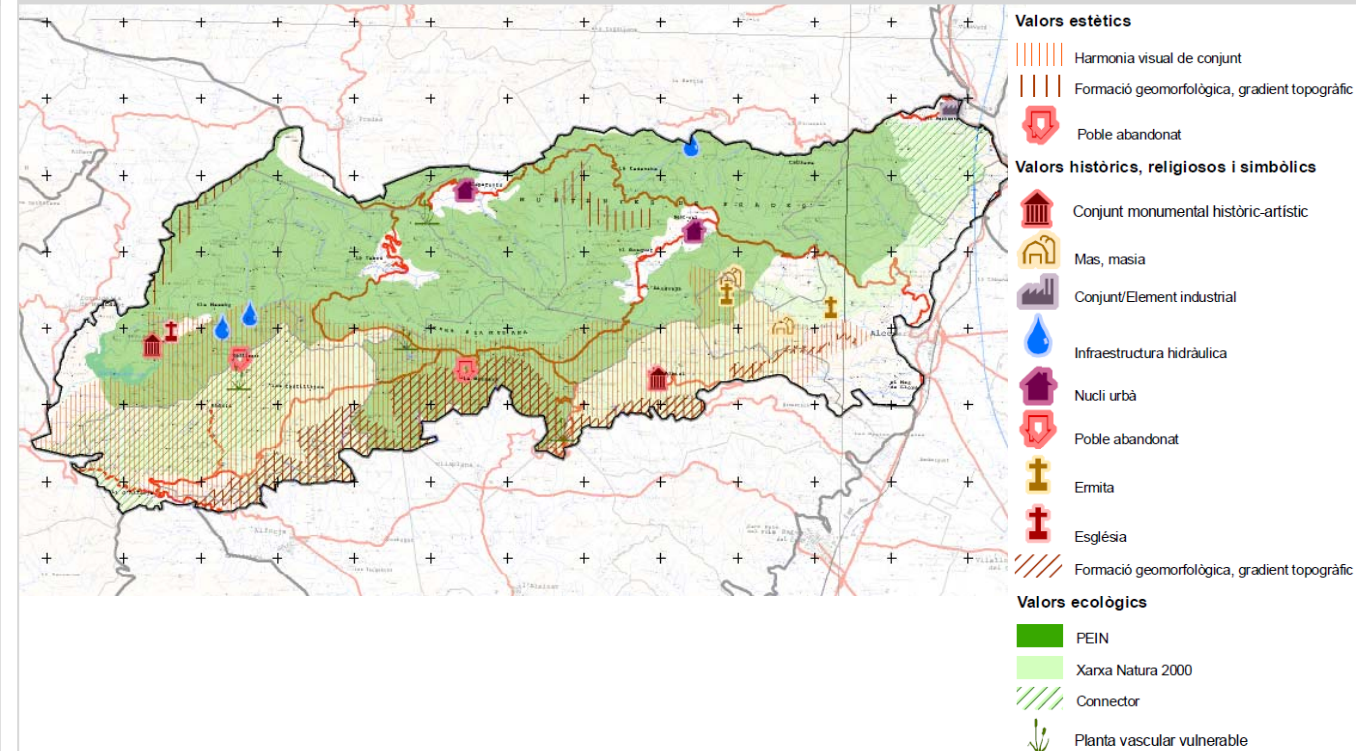
GEOLOGIA I RELLEU	Unitat 7 de la CPP: Coincideix pràcticament amb la geozona de Prades-Siurana de l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya. El relleu és accidentat i amb forts desnivells que contrasten amb els planells de les zones més elevades, fortament erosionades. Unitat 10 de la CPP: Geològicament els terrenys formen part del basament paleozoic prioratí, on predominen els gresos i les pissarres.
USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL DEL PAISATGE	Unitat 7 de la CPP: És una zona bàsicament forestal on els conreus són escassos i es concentren a la zona denominada els Masets, a l'est de Siurana. Unitat 10 de la CPP: Els conreus dominen la vall inferior del barranc de l'Argentera, formant un mosaic amb les àrees de vegetació natural i finques abandonades.
NUCLIS DE POBLACIÓ	Siurana és l'únic nucli de població d'aquesta unitat en l'àmbit del Priorat
INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	La pista forestal asfaltada que accedeix a Siurana des de la C-242, al nord de Cornudella, és la infraestructura de comunicació més destacada de la unitat
FAÇANES I MIRADORS	L'enclavament de Siurana i el seu entorn immediat és un dels miradors de primer ordre a la Comarca i en el conjunt del Camp de Tarragona
PATRIMONI	Valor patrimonial de Siurana i del seu entorn (declarat paisatge pintoresc per Decret de 19 de gener de 1961, i posteriorment l'any 1995 Conjunt Històric-Bé Cultural d'Interès Nacional)
SÍNTESI DEL PAISATGE	La presència de les estribacions de ponent de la Mussara, del poble de Siurana i de l'embassament són els elements que més destaquen d'aquesta unitat en el context del Priorat. L'embassament de Siurana, construït l'any 1972 i el seu entorn són els elements paisatgístics artificials més destacats de la unitat, conjuntament amb l'antic campament militar de Castillejos (aquest situat fora del Priorat, a la veïna comarca del Baix Camp). Aquesta làmina d'aigua ha modificat de forma important no només el paisatge en el seu conjunt sinó també l'ecosistema del seu entorn i del curs del riu Siurana. El poble de Siurana constitueix un referent històric, simbòlic i paisatgístic de primer ordre en el context del Camp de Tarragona, esdevenint un referent també per a la pràctica de l'escalada a nivell internacional. Cal apuntar, gràcies a la popularització de l'indret, una afluència turística creixent a la població i el seu entorn immediat.
EVOLUCIÓ HISTÒRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE	En el conjunt de la unitat, a nivell paisatgístic l'evolució dels darrers cent anys es pot resumir en una recuperació de les masses forestals a mesura que va anar disminuint la pressió de l'agricultura, la silvicultura (sobretot del carboneig) i la ramaderia extensiva. La comentada construcció de l'embassament l'any 1972 va comportar un canvi especialment significatiu en el context de la unitat. El risc d'incendi es presenta com un dels factors potencials principals alteradors del paisatge.
VALOR PAISATGÍSTICS	Valor estètic, simbòlic i identitari de la Mussara; Valor estètic, simbòlic i identitari de Siurana, del propi poble i del seu entorn; valors estètics, ecològics i naturals de les formacions geomorfològiques de l'entorn de Siurana. Valors ecològics i naturals associats a l'espai d'interès natural amb figures de protecció: Xarxa Natura 2000 i de la delimitació provisional del futur Parc Natural de les Muntanyes de Prades Valors històrics i simbòlics del poble i Castell de Siurana; valors mitològics del salt de la reina mora a Siurana; valors religiosos del Jubileu de Siurana (església de Santa Maria de Siurana) Valors d'ús social i productius del paisatge: atractiu turístic de Siurana, del seu entorn i de l'embassament de Siurana

CARTOGRAFIA

MIRADORS I RECORREGUTS

VALORS EN EL PAISATGE

El paisatge agrest de la Mussara es posa de manifest en indrets com a la vall del riu Siurana, el qual circula encaixat entre cingleres calcàries a la dreta de la imatge. El traçat dels camins ressegueix les plataformes modelades en el revers dels cingles.

Els cingles de la Mussara, vistos des de la conca d'Alforja, presenten un innegable valor estètic.

UNITAT 7. VALL DEL SILENCI

MUNICIPIS: Est d'Ulldemolins, nord de Cornudella de Montsant, oest de Prades i extrem sud de Vilanova de Prades

SUPERFÍCIE UNITAT: 4.630 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 4.036,82 ha

PAISATGE CONSTITUÏT PER DUES VALLS GAIREBÉ SIMÈTRIQUES

La Vall del Silenci s'articula al voltant del oble d'Ulldemolins situat dalt un petit turó al centre de la vall. En el mosaic agrícola hi predominen els camps d'ametllers. La serra de la Llena tanca la vall pel costat ptentrional, al fons de la fotografia.

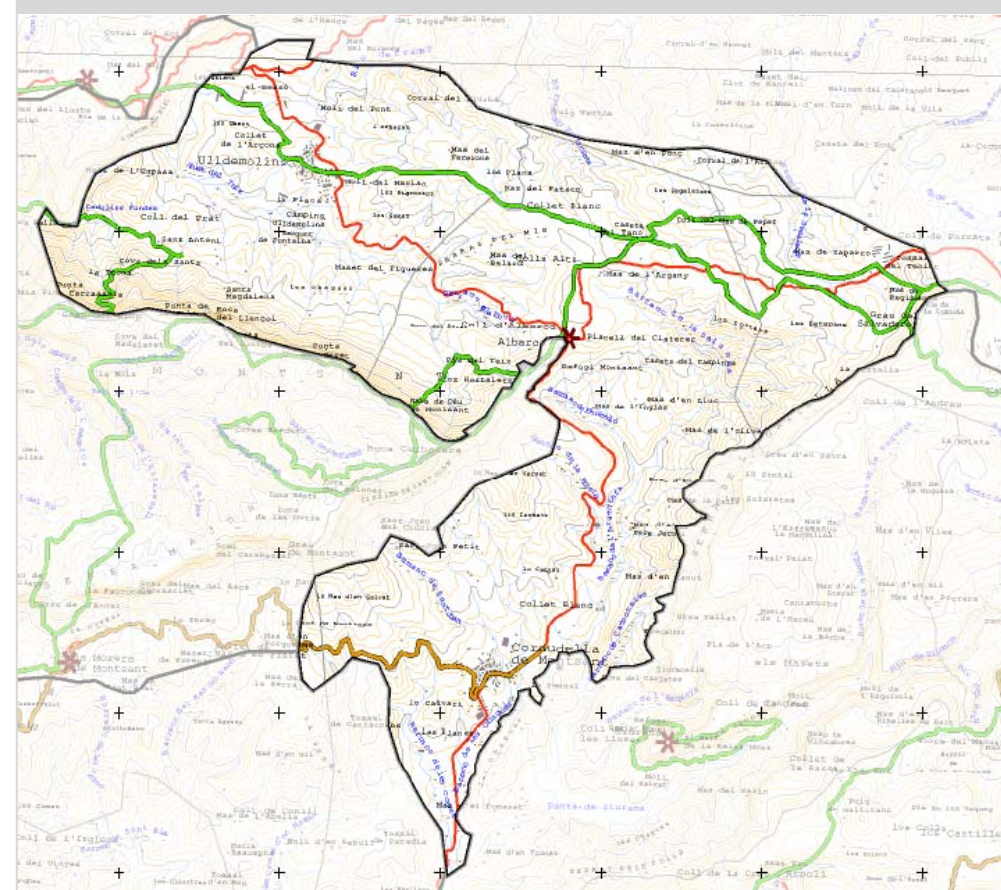
DESCRIPCIÓ GENERAL

Nota: Aquesta Unitat del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona està integrada fonamentalment per 2 de les Unitats de la Carta del Paisatge del Priorat: la Unitat 3 (Vall del Silenci) i la Unitat 8 (Fossa de Cornudella)

GEOLOGIA I RELLEU	Geològicament es produeix una transició de nord a sud, des de les pissarres i els gresos del Carbonífer (los Segalassos, l'Arboçar), a les calcàries, margues i lutites eocèniques, que ocupen la part més planera del fons de la vall i als conglomerats calcaris oligocènics que marquen el límit respecte a les unitats paisatgístiques de la serra de Montsant. Tenim formacions d'argiles i margues toves de l'Eocè, dominants a les zones més fondes i planeres, on hi ha nombrosos afloraments de guix, roques toves molt erosionables pels corrents hídrics que, en alguns punts, proporcionen un paisatge blanquinós, àrid i despullat de vegetació molt característic.
USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL DEL PAISATGE	L'entorn de la vall del Teix, al nord de la Unitat (entorn Ulldemolins) està ocupada per conreus on predominen els camps de cereals, d'ametllers, d'avellaners i d'oliveres. Les zones més fondes i planeres de la vall de Cornudella (vall entre Serra de Montsant i Muntanyes de Prades) presenten una relativa elevada densitat de conreus destacant els camps de cereals i les parades d'arbres de fruita seca i de vinya, però amb la particularitat d'una presència molt menor de l'olivera i més gran de l'ametller i l'avellaner.
NUCLIS DE POBLACIÓ	Ulldemolins i Cornudella de Montsant; Albarca queda just al límit de la Unitat.
INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	La unitat està travessada, de sud a nord, per la carretera C-242. Altres vies de comunicació importants, són l'accés a Siurana des de Cornudella, la TV-7021 de Cornudella a la Morera de Montsant i la T-701, del coll d'Albarca a Prades. Hi ha una línia elèctrica de 110 kV que discorre per l'extrem septentrional de la unitat.
FAÇANES I MIRADORS	L'obaga de Montsant, al nord de la Serra del mateix nom, és una façana paisatgística de primer ordre. Des d'Albarca (límit de la unitat), tenim àmplies perspectives de la vall del Silenci, de l'entorn d'Ulldemolins, de l'obaga del Montsant i de la Serra de la Gritella (Muntanyes de Prades). Una àmplia perspectiva de la vall del Silenci s'aconsegueix, però, des del mirador de les crestes del Blai, a l'extrem nordoest de la Unitat. El sender GR-174, a ponent de la Unitat, passant per Cornudella i enfilant-se per les vessants de la Serra de Montsant pel grau de Montsant és un recorregut de primer ordre d'observació i gaudi del paisatge.
PATRIMONI	Valor patrimonial de les ermites, molins hidràulics i resta d'elements reconeguts en els Catàlegs de béns dels POUMs d'Ulldemolins (Castell, Església, Casc històric, fonts, jaciments arqueològics, masos, arbres singulars, cabanes del terme,...) i de Cornudella (edifici de la Cooperativa Agrícola de Cornudella de Montsant
SÍNTESI DEL PAISATGE	A l'entorn de la vall del riu del Teix s'hi estableixen nombroses explotacions agrícoles (oliveres, ametllers, cereal) i el nucli d'Ulldemolins; al nord, els altiplans dels Segalassos, amb el seu carrascat característic, confereix a aquest espai un aspecte mesetari, força peculiar i diferent del que es dona al sud del Teix, amb boscos de pins de muntanya i caducifolis que s'instal·len als pendents fins a les cingleres de la Serra de Montsant. Pel que fa a la Vall de Cornudella la podem descriure com una plana bàsicament agrícola envoltada de muntanyes; els sembrats, vinyes, avellaners i ametllers estan envoltats per un paisatge de gran bellesa: a ponent els cingles esglaonats del Montsant oriental i a l'est els penya-segats de la Gritella. Al sud el paisatge queda tancat per la serra de Molló i les muntanyes brunes del Priorat paleozoic.
EVOLUCIÓ HISTÓRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE	Tot i que la creació de camps de conreu ha conformat ja de fa decennis el mosaic agroforestal que caracteritza bona part d'aquesta unitat són les àrees del voltant dels nuclis d'Ulldemolins i de Cornudella de Montsant les que els últims anys han mostrat una transformació paisatgística més important, en bona part com a conseqüència d'una expansió urbanística de caràcter extensiu i en alguns casos no suficientment integrada en l'entorn urbà i no urbanitzat preexistent. Tot i que la proliferació de zones urbanitzades encara es pot qualificar de localitzada i limitada, aquest fenomen podria constituir un factor de modificació destacat de l'entorn d'aquestes poblacions en els propers anys; el contingut del POUM de Cornudella de Montsant, en redacció actualment, tindrà un paper fonamental, clau, de primer ordre, en el control d'aquest fenomen i les seves conseqüències.
VALOR PAISATGÍSTICS	Valor estètic (cromàtic de colors, relleus, formes) de la unitat en el seu conjunt, del mosaic agroforestal i de les vessants nord-est de la Serra de Montsant i de la Serra de la Gritella; Valor estètic de la població d'Albarca Valors naturals i ecològics de les vessants de les Muntanyes de Prades, de la Serra del Montsant i del mosaic agroforestal del conjunt de la unitat Valor històric de les ermites de Sant Antoni i de Santa Magdalena; valor històric dels molins hidràulics associats a l'espai fluvial (el molí del Pont a Ulldemolins i el molí del Parreu, el molí nou del mas de les Moreres, el molí dels Aubins i el molí d'en Pau a Cornudella són els que presenten un més bon estat de conservació); valor històric d'alguns masos com el Mas d'en Lluc o el Mas de l'Argany; jaciments arqueològics (urnes funeràries Coll d'Albarca); Valor patrimonial edifici de la Cooperativa agrícola de Cornudella de l'any 1919 Valors d'ús social i productius del paisatge: situació de Cornudella entre Parc Natural de Montsant i futur Parc natural de les Muntanyes de Prades, proximitat de Siurana i del seu entorn; vall del Teix a Ulldemolins

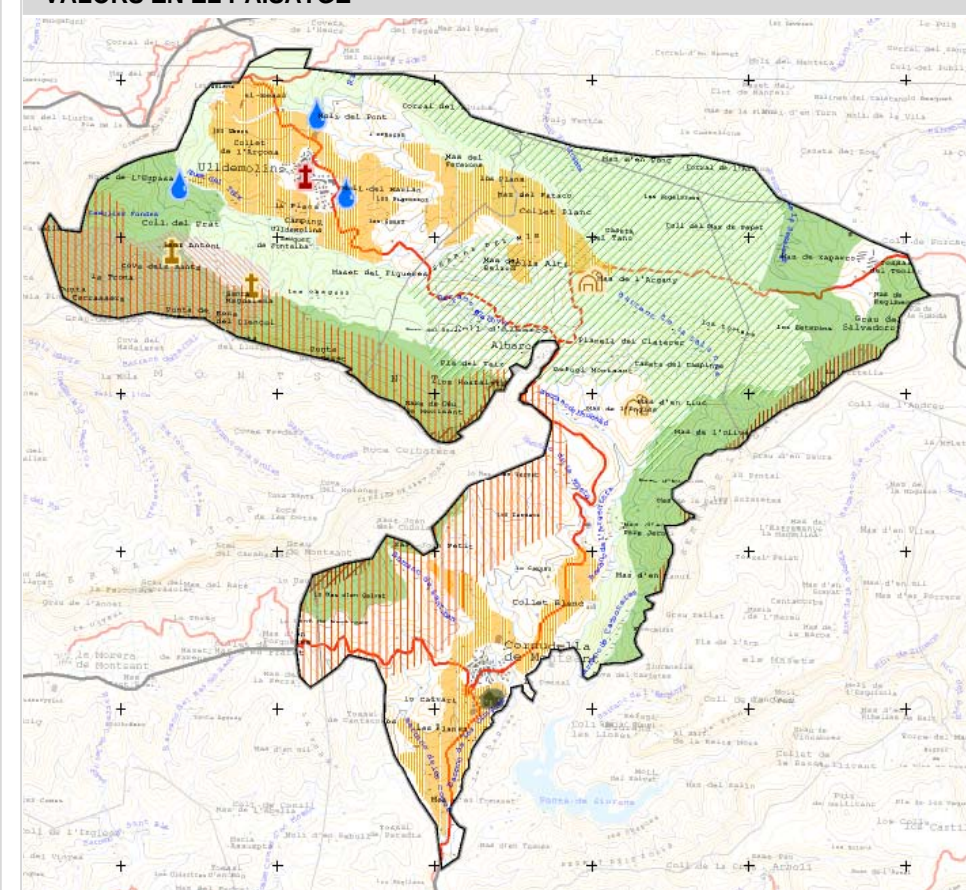
CARTOGRAFIA

MIRADORS I RECORREGUTS

- Punts d'observació i gaudi del paisatge
- Itineraris d'observació no motoritzats
- Itineraris d'observació motoritzats
- Unitat de paisatge
- Límit municipal
- Equipament
- Edificació
- Parc o jardí
- Línia ferroviària convencional
- Línia ferroviària d'altres prestacions
- Autopista
- Via preferent
- Via convencional
- Embassament
- Curs Fluvial

VALORS EN EL PAISATGE

- Valors estètics**
 - Harmonia visual de conjunt
 - Formació geomorfològica, gradient topogràfic
 - Espais de conreu de cereals de secà
- Valors històrics, religiosos i simbòlics**
 - Mas, masia
 - Infraestructura hidràulica
 - Ermita
 - Església
 - Espai amb elevada càrrega espiritual
 - Formació geomorfològica, gradient topogràfic
- Valors ecològics**
 - PEIN
 - Xarxa Natura 2000
 - Connector

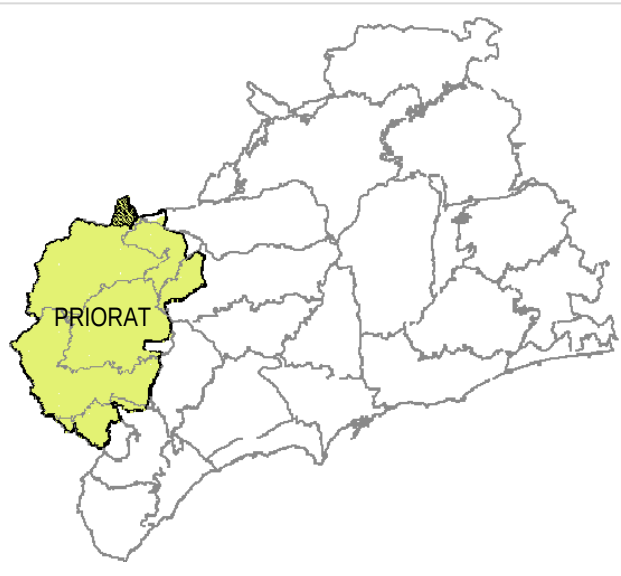

El poble de Cornudella envoltat de conreus i emmarcat pels cingles de Siurana. En primer terme s'observen feixes abandonades i colonitzades per la vegetació.

A la part alta del barranc de l'Argentera hi predominen els conreus de cereals en mosaic amb carrascars i pinedes de pi blanc. Al fons destaquen els cingles de la serra de la Gritella.

UNITAT 8. GARRIGUES ALTES

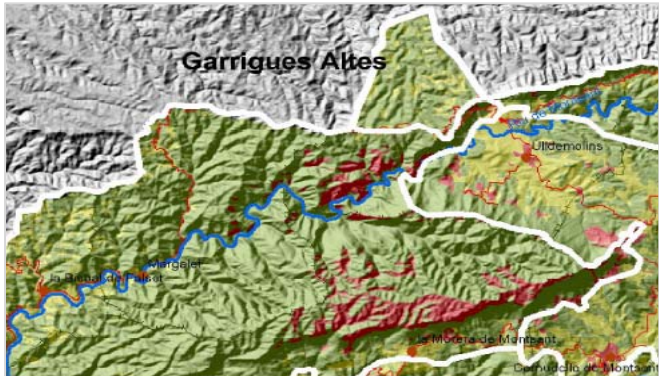
MUNICIPIS: Ulldemolins

SUPERFÍCIE UNITAT: 4.309,6 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 4.309,6 ha

EL PAISATGE DE CARENES ALLARGASSADES
QUE DELIMITEN VALLS ESTRETES

Conreus, pinedes de pi blanc i abancalaments al nord de Juncosa.

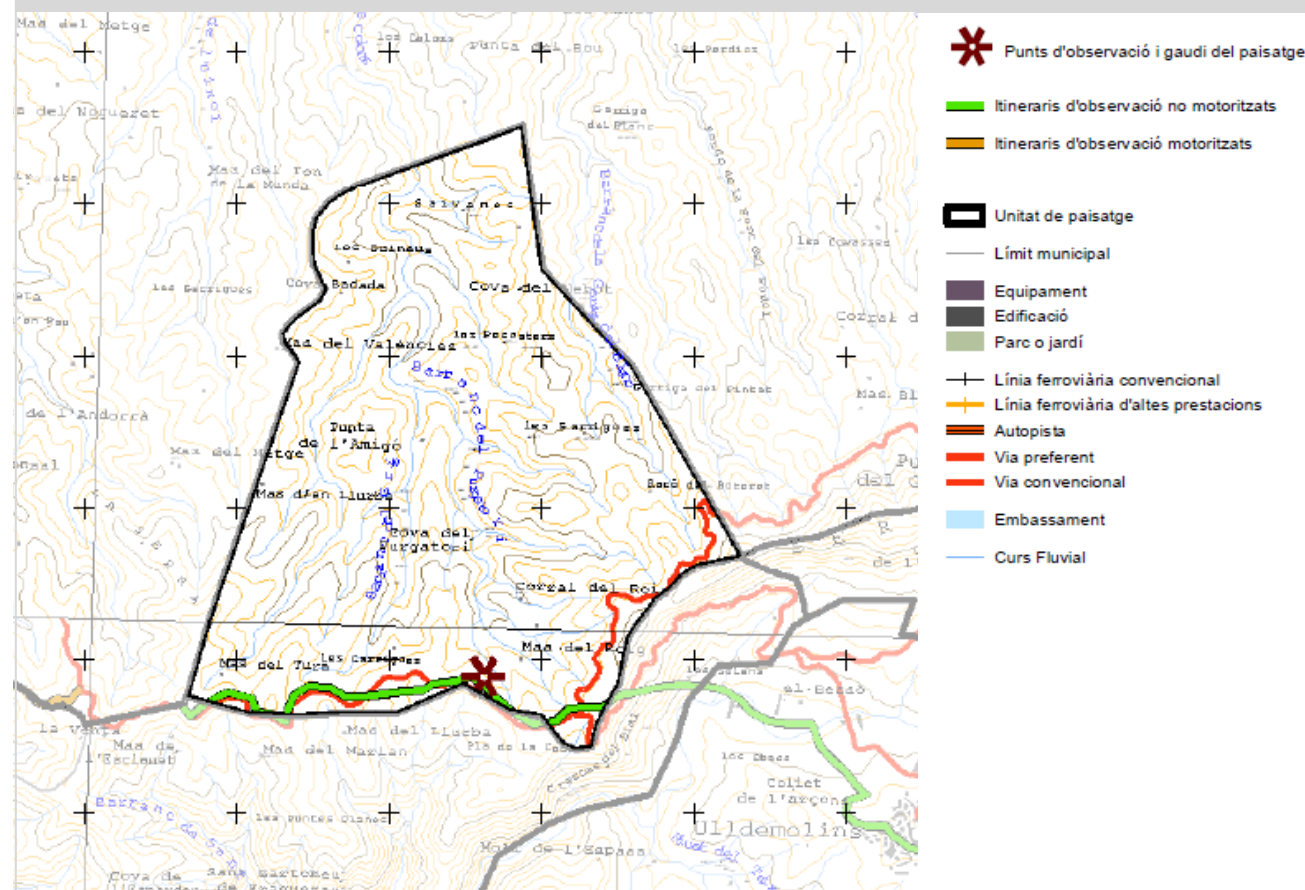

DESCRIPCIÓ GENERAL

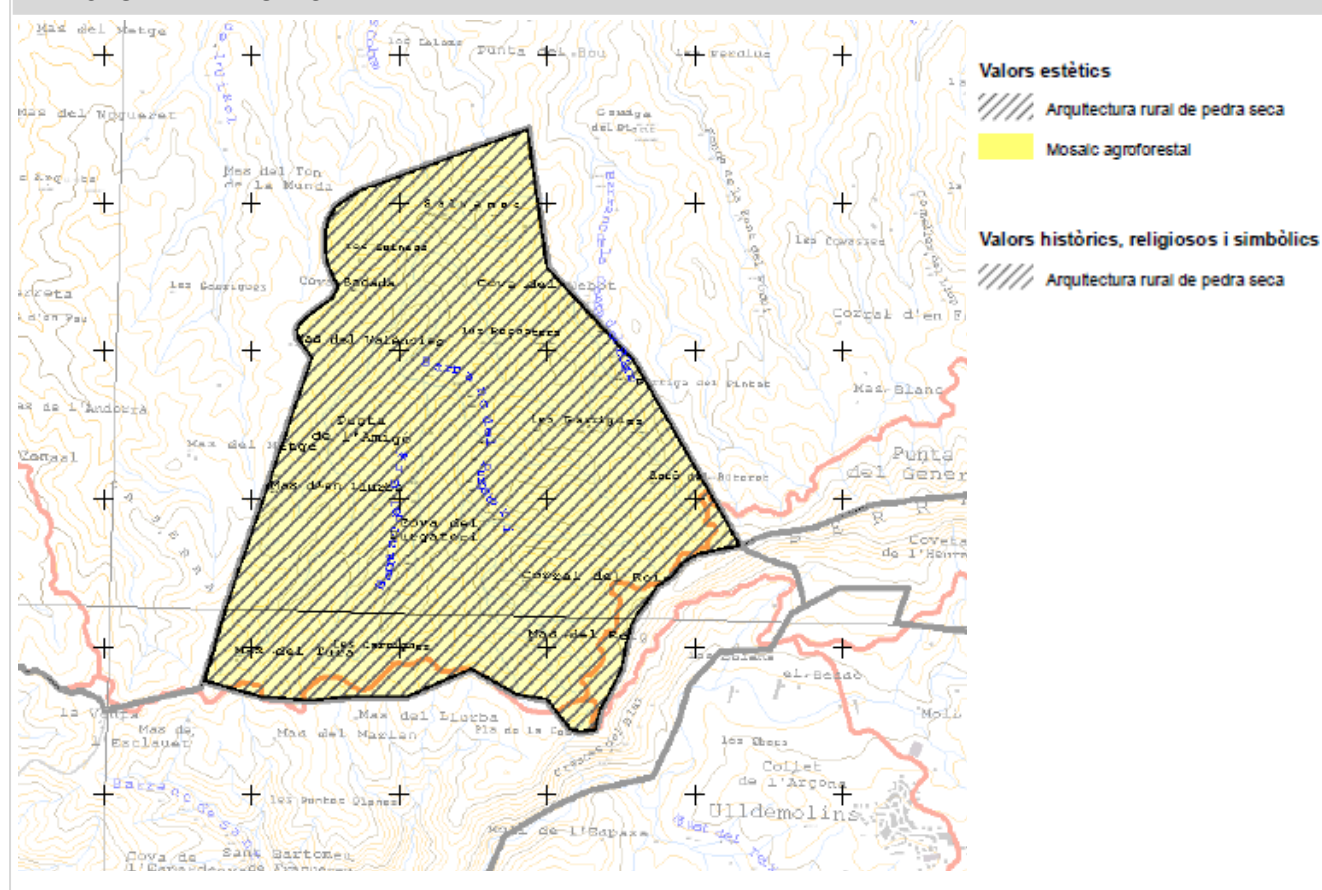
	Nota: Aquesta Unitat del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona coincideix en gran mesura amb la Unitat 1 de la Carta del Paisatge del Priorat
GEOLOGIA I RELLEU	Aquesta unitat únicament comprèn una petita part del municipi d'Ulldemolins, aproximadament la porció de terme municipal que hi ha entre la carretera C-242 i el límit de terme i comarca al nord. És una part del territori que tot i que inclosa en la comarca del Priorat, geogràficament ja "mira" cap a les Garrigues, formant part del mosaic agroforestal d'un territori més ampli que es troba en aquesta comarca veïna. Es caracteritza per un relleu més suavitzat que el de l'entorn proper (Serra de Montsant i Serra de la Llena, tot i que representa les darreres estribacions de les Serres de Montsant i de les vessants nordorientals de la Serra de la Llena; els materials que predominen són els estrats alternants de margues i margocalcàries de S a N. Cal destacar que hidrogràficament la xarxa de barrancs ja drenen cap a la conca del Segre. Com a elements més destacats del propi medi d'aquesta unitat hi ha el naixement de 2 barrancs que drenen cap a les Garrigues (el barranc del Gris i el barranc del Purgatori)
USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL DEL PAISATGE	Els murs de pedra caracteritzen els conreus d'aquesta unitat, conreus de secà que de fa molts decenniis en dominen el paisatge, on hi ha menys de mitja dotzena de masos estan dispersos pel territori d'aquesta unitat. L'olivera és el conreu més estès en aquesta unitat, plantada en bancals que ocupen els fons dels comellars. Les zones més culminals presenten vegetació forestal, fonamentalment de pinedes
NUCLIS DE POBLACIÓ	En aquesta unitat no hi ha nuclis de població.
INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	La construcció de la carretera C-242, que delimita la unitat conjuntament amb el límit comarcal pel seu extrem nord, va constituir en els temps moderns, conjuntament amb el traçat d'una línia d'alta tensió de 110 kV que creua la Unitat i la comarca del Priorat pel seu extrem nord, les principals infraestructures en aquest àmbit
FAÇANES I MIRADORS	Els principals punts d'observació i gaudi del paisatge de la unitat se situen al llarg de la carretera C-242 entre Bellaguarda i Ulldemolins que permeten magnífiques i àmplies visuals de les Garrigues i el Segrià per una banda (nord) i de la vessant septentrional de Montsant i del congost de Fraguerau per una altra (sud). El sender GR 65-5 al límit sud de la Unitat és un recorregut de primer ordre d'observació i gaudi del paisatge.
PATRIMONI	Els elements patrimonials més destacats d'aquesta unitat són les construccions rurals de pedra seca: barraques, marges, aljubs o bassots que permeten emmagatzemar aigua, un recurs especialment limitat en aquesta zona
SÍNTESI DEL PAISATGE	El mosaic agroforestal resultat de a combinació de bancals conreats i de vessants i punts culminals amb vegetació natural és el tret més característic d'aquesta unitat. En els materials més tous és on es disposen els conreus, limitats per marges de pedra que, sovint, ressegueixen els límits dels conglomerats. A grans trets, és un paisatge típic de les altes Garrigues, amb carenes allargades de N a S on s'hi conreen oliveres i ametllers, separades per barrancs que, en gran part mantenen la vegetació natural.
EVOLUCIÓ HISTÒRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE	La construcció de la carretera C-242 conjuntament amb el traçat d'una línia d'alta tensió que creua la comarca del Priorat pel nord són els principals factors d'alteració del paisatge en aquest àmbit va constituir en els temps moderns. El risc d'incendi i l'abandonament dels conreus es presenten com 2 dels principals factors alteradors del paisatge.
VALOR PAISATGÍSTICS	Valor estètic (relleus, formes i contrastos) del mosaic agroforestal i de les construccions de pedra en sec; aquesta unitat presenta una bona quantitat i diversitat de construccions rurals de pedra seca on, a banda de barraques i marges, destaquen els diversos aljubs o bassots que emmagatzemen el recurs més limitat en aquesta zona: l'aigua. Valors naturals i ecològics d'un espai amb molt baixa presència d'elements antròpics (inexistència de nuclis poblats)

CARTOGRAFIA

MIRADORS I RECORREGUTS

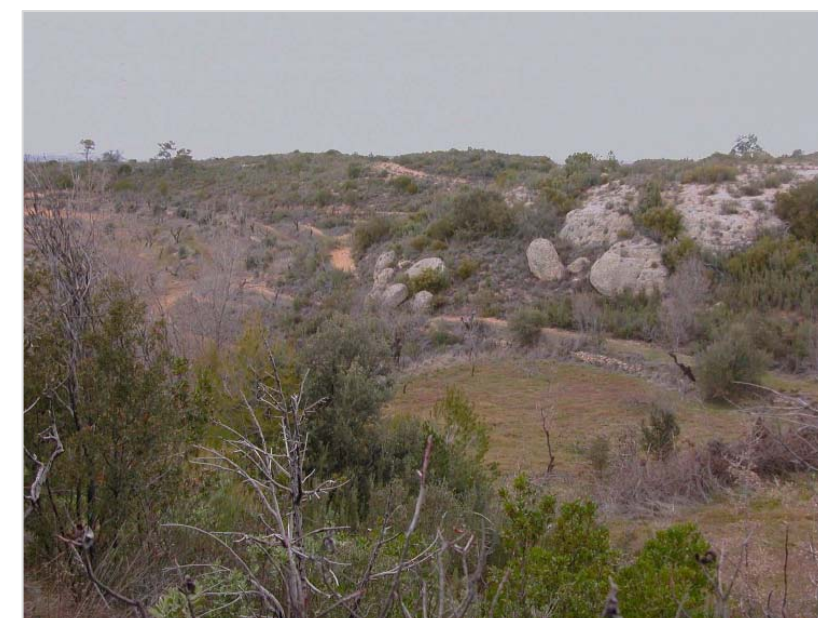
VALORS EN EL PAISATGE

Relleus de la serra la Llena. L'estructura geològica ressalta en les formes del relleu.

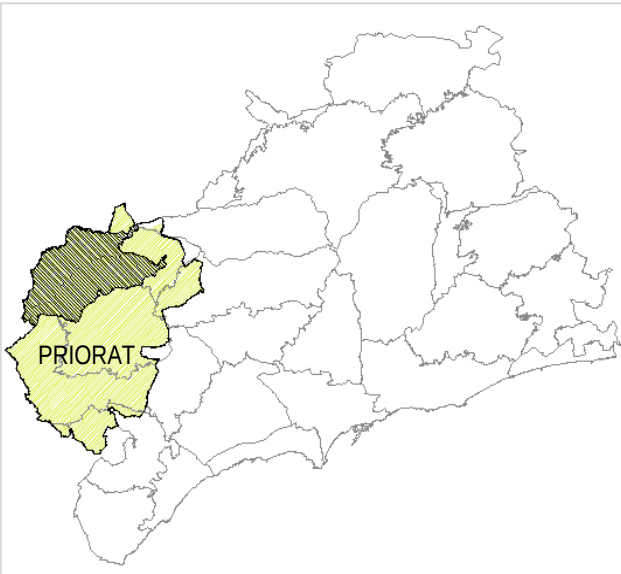

Conreus d'ametllers i parets de pedra seca, vora de la carretera C-242 de Bellaguarda a Ulldemolins.

Vall en bressol limitada per un paleocanal de grans dimensions. També es pot apreciar la vegetació natural constituïda per brolles i garriga. No lluny de la carretera C-242 de Bellaguarda a Ulldemolins.

UNITAT 9. MONTSANT

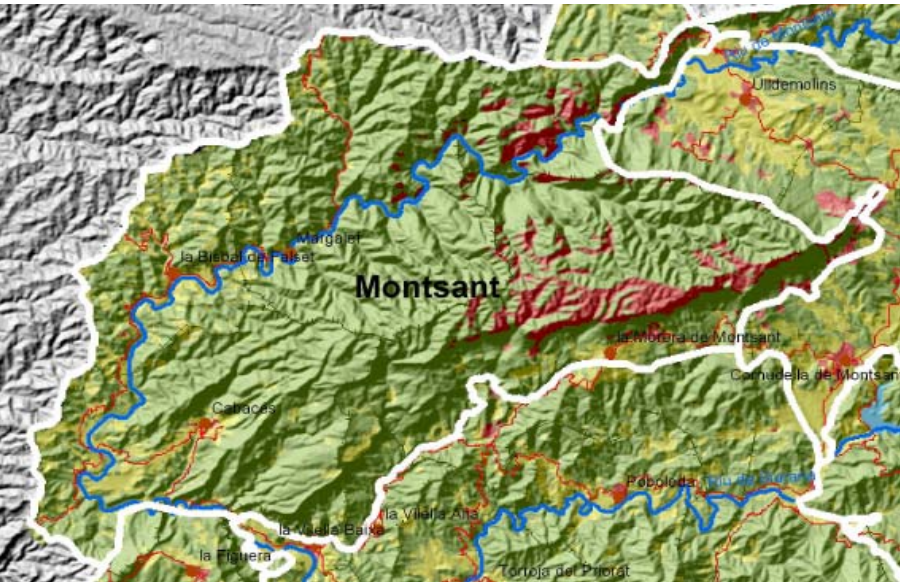
MUNICIPIS: Cabacés, la Bisbal de Falset, Margalef, sudo-oest d'Ulldemolins, extrem nordoest Cornudella de Montsant, nord de la Morera de Montsant, de la Vilella Alta i de la Vilella Baixa

SUPERFÍCIE UNITAT: 13.328 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 13.328 ha

PREDOMINI DELS PAISATGES NATURALS EN UNA SERRA AMB UNES CARACTERÍSTIQUES GEOLÒGIQUES EXCEPCIONALS

La imponent cinglera de la serra Major de Montsant és una de les façanes paisatgístiques més coneguda i visible des de molts punts del Priorat i més enllà. Les roques nues de vegetació, la vegetació forestal de les vessants i les vinyes al peu de la Serra constitueixen un dels paisatges més identitaris del Priorat.

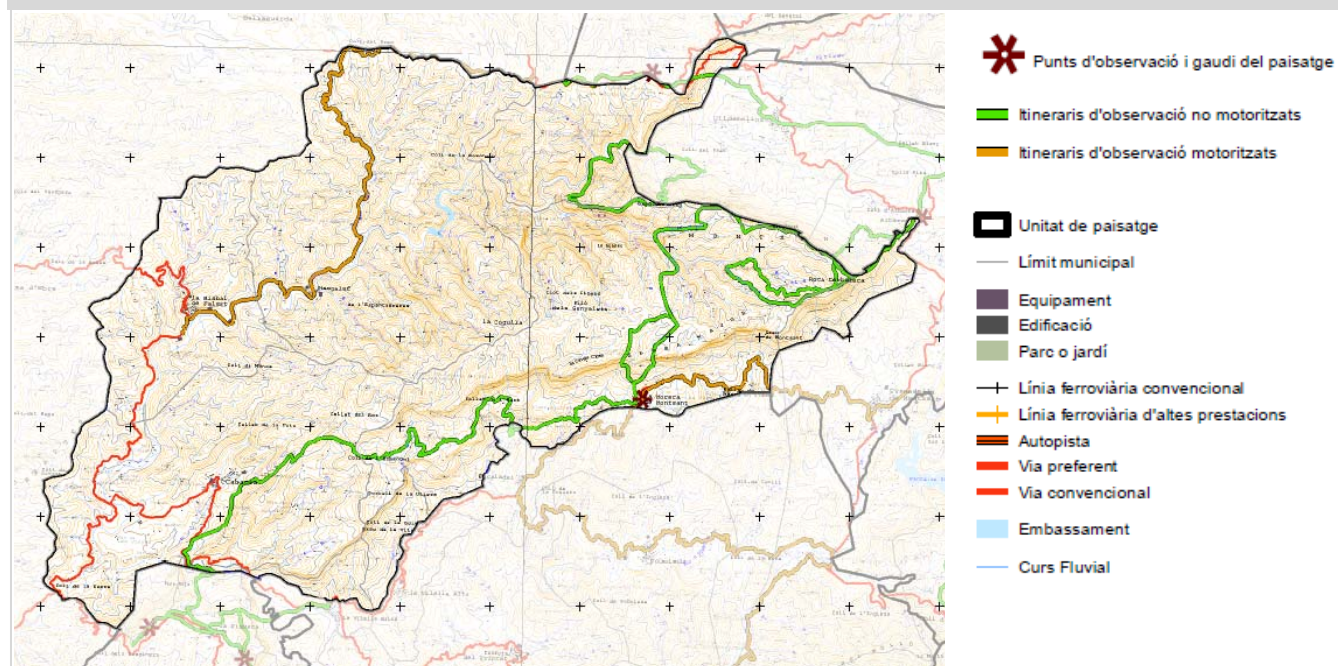

DESCRIPCIÓ GENERAL

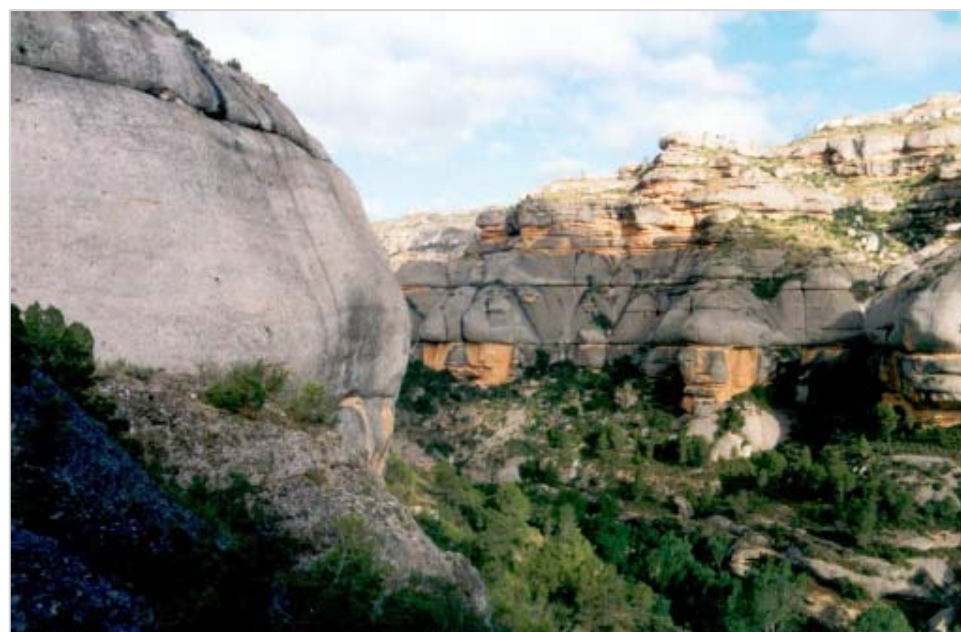
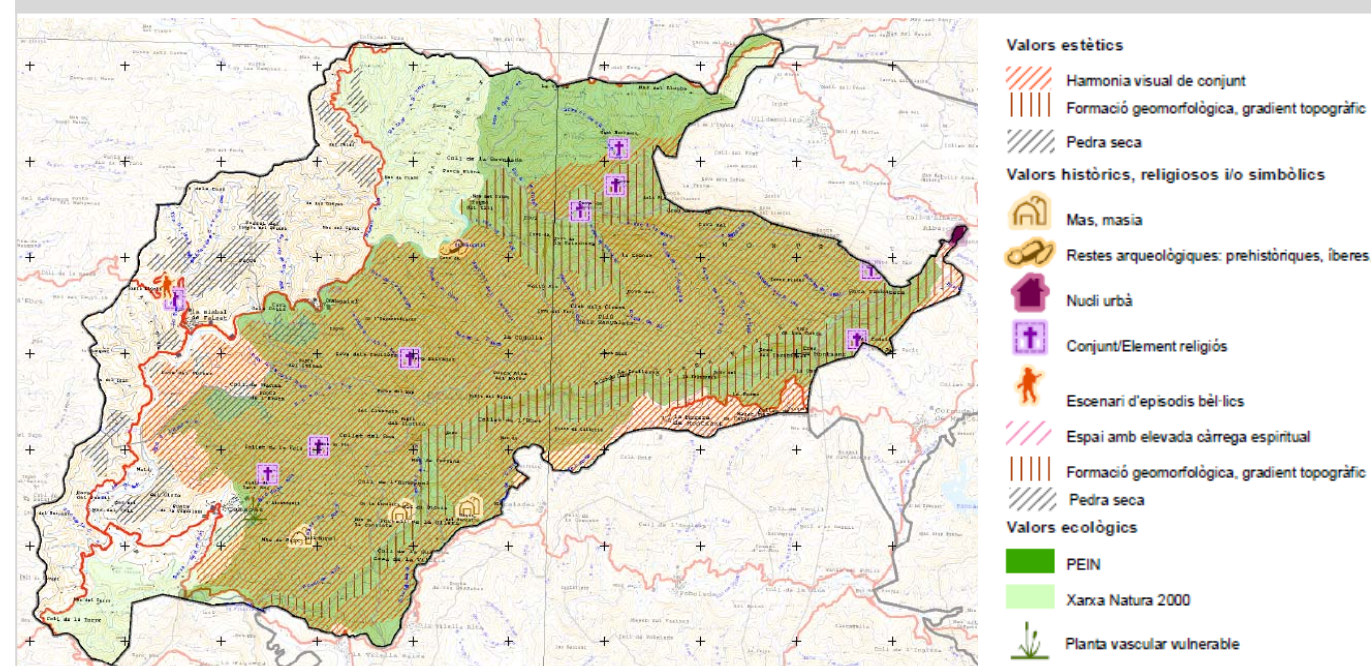
GEOLOGIA I RELLEU	Nota: Aquesta Unitat del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona, integrada en la seva totalitat a la comarca del Priorat, comprèn nombroses unitats de la Carta del Paisatge del Priorat La Serra de Montsant és l'element principal d'aquesta unitat, que no obstant recull força altres elements fisiogràfics d'interès com barrancs i valls; entre aquests destacariem el conjunt de barrancs interiors del Montsant, amb el Congost de Fraguerau com el més conegut i representatiu
USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL DEL PAISATGE	La relativa grandària i característiques d'aquesta Unitat fan que hi hagi una relativa diversitat d'usos del sòl: des de zones conreades, zones forestals, mosaic agroforestal, embassament de Margalef, zones agrestes i rocoses desprovistes de vegetació de la Serra de Montsant, entre d'altres.
NUCLIS DE POBLACIÓ	La Bisbal de Falset, Margalef, Cabacés, la Morera de Montsant i Albarca
INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	La T-702 i la T-713 són les principals vies de comunicació que travessen aquesta unitat. Des de Margalef i Cabacés tenim pistes forestals asfaltades que s'endinsen en el Parc Natural de la Serra de Montsant. Des de Margalef una altra pista forestal asfaltada arriba a l'embassament. Dues línies d'alta tensió paral·leles de 380 kV travessen parcialment la Unitat en el seu extrem nord, al nord e les poblacions de Margalef i la Bisbal.
FAÇANES I MIRADORS	Els punt d'observació i gaudi del paisatge per excel·lència de la unitat es troben a l'entorn del poble del poble de la Morera de Montsant, i també des d'Albarca (aquest amb panoràmiques cap a altres unitats de paisatge) També cal destacar els senders GR 174 i especialment el GR 171, un recorregut de primer ordre d'observació i gaudi del paisatge de la unitat
PATRIMONI	L'abundància d'ermites (amb construcció d'estructures o espais afegits en el seu entorn immediat) en aquesta unitat té un caràcter destacat i singular en relació a altres àrees; Valor jaciments arqueològics propers a la ribera del riu Montsant (cova del Filador i cova de la Taverna). Resta d'elements reconeguts en els Catàlegs de béns dels POUMs dels municipis.
EVOLUCIÓ HISTÒRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE ISÍNTESI DEL PAISATGE	Unitat que presenta un poblament força antic (restes arqueològiques del Paleolític, jaciments al terme de Margalef) tot i que amb una reduïda humanització a causa fonamentalment de l'orografia de l'àmbit; en els sectors més abruptes i innaccessibles de l'interior del Montsant el principal paper en l'evolució paisatgística ha estat la incidència periòdica dels incendis forestals. Antigament les superfícies de conreu s'extenien en bona part de la unitat, però en les darreres dècades, l'evolució d'aquestes zones més humanitzades del medi rural ha estat caracteritzada de forma general per l'abandonament de finques pel baix rendiment obtingut i per la tendència general al despoblament del món rural. L'aïllament i la manca d'alternatives econòmiques han motivat, en general, un gran impacte a partir d'un fort despoblament. Pel que fa l'evolució dels nuclis poblats de la unitat (la Bisbal de Falset, Margalef i Cabacés, i els seus territoris propers) cal destacar que tots tres nuclis s'han caracteritzat per un creixement compacte i adaptat al relleu preexistent; a l'igual que succeeix amb la resta de nuclis urbans arreu, els POUMs (o les Normes de Planejament de la Generalitat de Catalunya) determinaran en els propers anys la naturalesa, localització i extensió dels nous creixements d'aquests nuclis de població. La construcció del polèmic embassament de Margalef als inicis de la dècada de 1990 (l'obra va significar una alteració dràstica en l'estructura i la funció d'un dels ecosistemes fluvials fins aleshores més rics i ben conservats de les contrades meridionals de Catalunya), suposà una transformació dràstica per anegament de les terres va possibilitar donar rec de suport agrícola a parcel·les dels termes de Margalef, la Bisbal de Falset i Cabacés
VALOR PAISATGÍSTICS	Valor estètic, social, espiritual i identitari del conjunt de la Serra de Montsant i dels seus monolits i roques; valor estètic i simbòlic del congost de Fraguerau; Valor estètic dels pobles de la unitat Valors naturals i ecològics del Parc Natural del Montsant i del seu entorn, del Congost de Fraguerau (Refugi de fauna salvatge), dels diversos espais de la Xarxa Natura 2000 i del mosaic agroforestal del conjunt de la unitat Valor històric de les ermites del Montsant: les ermites de Sant Roc, la Foia, Sant Salvador, la Mare de Déu de Montsant, Sant Joan del Codolar, i, de manera especial, l'ermita de Sant Bartomeu, que conserva l'edificació original romànica, la més antiga de les existents avui al Priorat; Valor històric del congost de Fraguerau i dels molins hidràulics associats a l'espai fluvial que en general presenten un mal estat de conservació; Valor històric i social d'alguns masos com el Mas d'en Roger, únic mas habitat del Parc Natural del Montsant, o del mas de Sant Blai (antic convent de monges, Bonrepòs), en terme de la Morera de Montsant; cova de Santa Llúcia (Bisbal de Falset), indret de devoció popular que va ser utilitzat com a hospital militar durant la guerra civil espanyola; elements de la cultura de pedra en sec dels entorns de Margalef, la Bisbal i Cabacés. Valors d'ús social i productius del paisatge lligats principalment a la figura del Parc Natural de Montsant, però també a la producció d'oli d'oliva verge (existència de l'Associació d'Olicultors del Priorat)

CARTOGRAFIA

MIRADORS I RECORREGUTS

VALORS EN EL PAISATGE

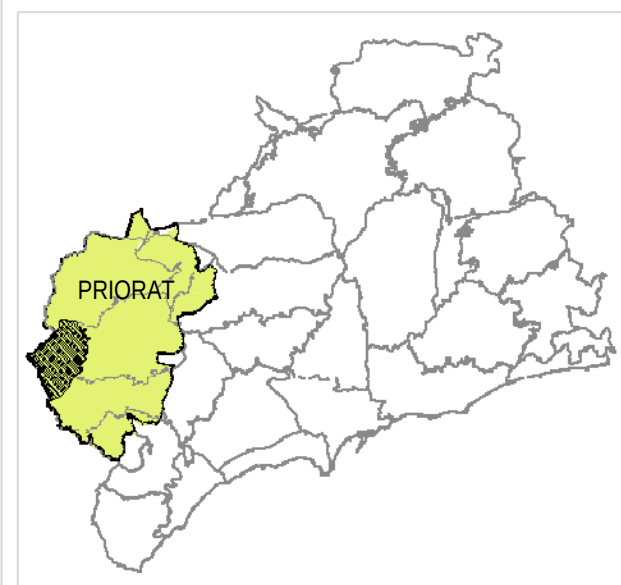

Al sector septentrional del Montsant es troba el Congost de Fraguerau, un dels racons més coneguts i reconeguts del paisatge del Montsant.

El paisatge imponent del Montsant mostra un contrast de formes, colors i textures entre la roca nua i les clapes de vegetació. El nucli del massís mostra un aspecte massiu i compacte amb bancs molt potents i homogenis de conglomerat, mentre que cap al nord, primer terme de la fotografia, les intercalacions d'argiles guanyen importància i condicionen un relleu més esglaonat que va permetre l'activitat agrícola en el passat.

UNITAT 10. SERRA DEL TORMO

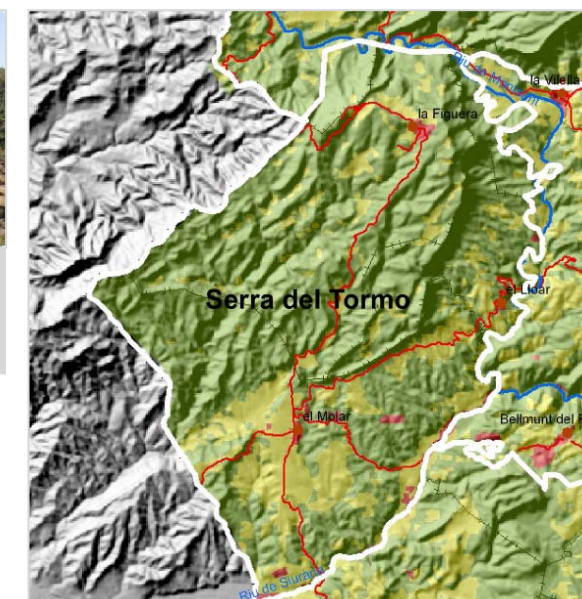
MUNICIPIS: La Figuera, el Molar, el Lloar i est de la Vilella Baixa

SUPERFÍCIE UNITAT: 5.060 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 5.060 ha

PAISATGE DE BAIXA MUNTANYA MEDITERRÀNIA

Sector del sud de la serra de la Figuera, paisatge dominat per les brolles afavorides per la recurrència dels incendis forestals.

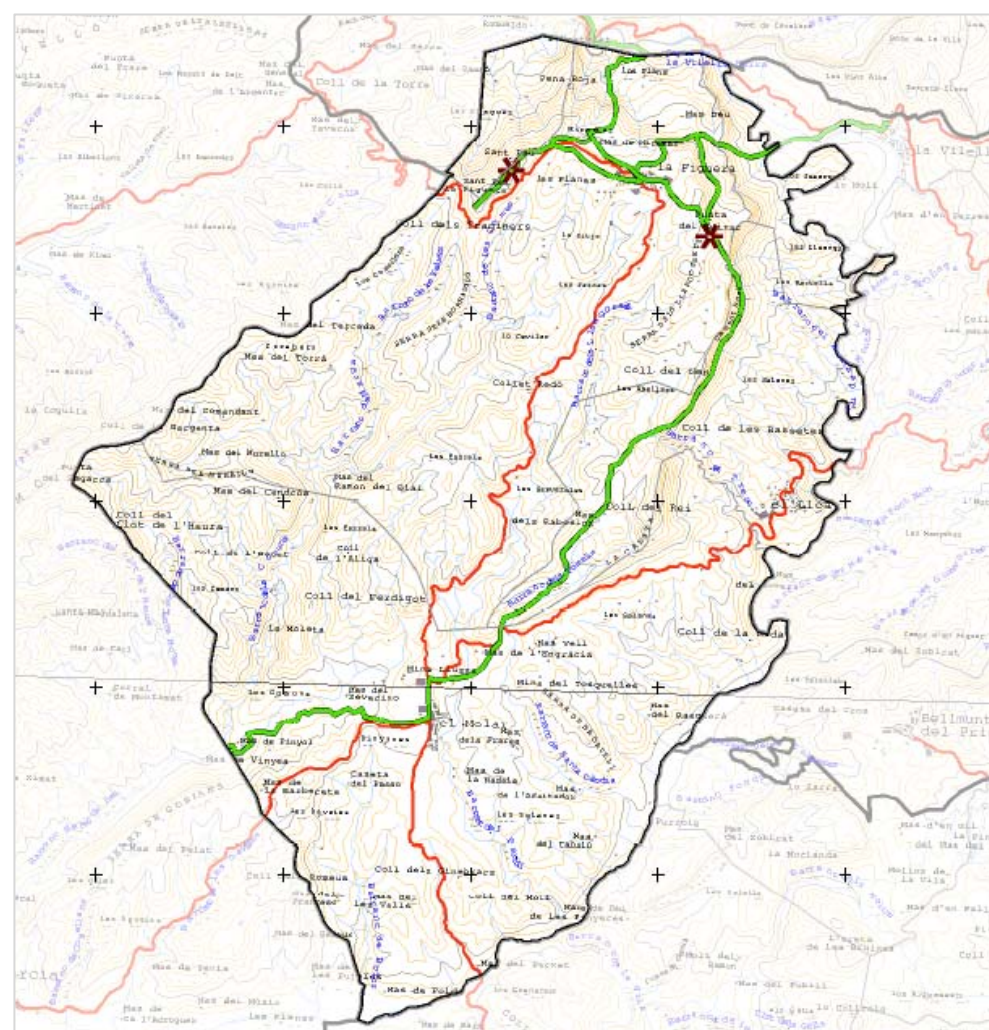

DESCRIPCIÓ GENERAL

GEOLOGIA I RELLEU	Nota: Aquesta Unitat del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona, integrada en la seva totalitat a la comarca del Priorat, comprèn part de 3 unitats de la Carta del Paisatge del Priorat: la 12, la 13 i la 17. A la meitat nord d'aquesta unitat destaca la presència de les muntanyes de l'entorn de la Figuera amb predomini de materials carbonàtics que confereix a aquest àmbit un relleu càrstic propi, amb la presència de cingles, gorgs, balmes, avencs i altres fenòmens similars. La meitat sud de la unitat, amb la població del Molar com a referent, ja presenta un relleu molt menys destacat.
USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL	La vegetació forestal és predominant en la meitat nord de la unitat, més accidentada i muntanyosa, mentre que els conreus s'han pogut implementar més fàcilment a la meitat sud (oest del Molar i entre el Molar i el Lloar). Cal apuntar que el sector més muntanyenc ha estat especialment castigat pels incendis forestals.
NUCLIS DE POBLACIÓ	La Figuera, el Molar i el Lloar
INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	Les carreteres que connecten les 3 poblacions de la unitat i aquestes amb altres poblacions de la resta de la comarca i de la comarca veïna de la Ribera d'Ebre, són les principals infraestructures viàries: així tenim la T-730 que connecta la Figuera amb el Molar, la T-732 que connecta el Molar amb el Lloar i la T-724 que connecta el Molar amb els Masroig. Una línia elèctrica de 110 kV travessa la unitat de llevant a ponent. Una antena de radiocomunicació, al cim de lo Guixar, a prop de la Figuera, és un dels elements que també destaca en el paisatge.
FAÇANES I MIRADORS	Els principals punts d'observació i gaudi del paisatge de la unitat se situen a l'entorn de la Figuera: a Sant Pau i a la Punta del Guixar.
PATRIMONI	Valor patrimonial de l'ermita de Sant Pau i del poble de la Figuera, conjunt declarat monument històric-artístic. Elements reconeguts en els Catàlegs de béns dels municipis.
SÍNTESI DEL PAISATGE	En aquesta unitat es pot observar l'àmbit muntanyenc i forestal predominant en l'àrea que hi ha entre els 3 pobles de la unitat, mentre que els camps de conreu es localitzen en aquelles zones on la topografia no és tan accidentada. Les restes de marges i altres elements de pedra associats a les pràctiques agrícoles són presents arreu del territori. Entre les vinyes conviuen camps de cereals, d'ametllers i d'oliveres.
EVOLUCIÓ HISTÒRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE	A l'igual que s'ha comentat per la majoria d'altres unitats paisatgístiques, aquí també va haver-hi un gran desenvolupament del cultiu de la vinya acompanyat d'un increment demogràfic important al llarg del segle XIX. La plaga de la fil·loxera i els processos de postguerra d'emigració cap a les ciutats, ja explicats per altres unitats, també caracteritzà l'evolució d'aquest àmbit al llarg del segle passat. Molts boscos van ser eliminats i només restaren masses forestals en els cingles, les vessants més costarudes, els indrets més rocosos i les fondalades més estretes i els barrancs més esquerps. La ramaderia, el carboneig i l'extracció de llenya eren activitats importants que van explotar els recursos forestals d'una forma intensa. L'evolució de l'agricultura i l'ocurrència de grans incendis forestals en aquesta unitat al llarg de les dècades de 1980 i 1990 van ser els factors principals de modelat del paisatge a les darreres dècades del SXX. L'evolució dels nuclis de població de la unitat (la Figuera, el Molar i el Lloar) ha estat molt poc destacada, ja que pràcticament no hi ha hagut variacions en l'estructura i la fisionomia global dels pobles des de principis del segle XX. La instal·lació recent d'una central eòlica a l'entorn del Coll de la Garganta, a ponent de la unitat i a l'extrem de ponent de la comarca del Priorat, és un factor prou rellevant modificador del paisatge; cal apuntar també la possibilitat que hi hagi una extensió d'aquesta central eòlica cap a algun terme del Priorat, com el Molar.
VALOR PAISATGÍSTICS	Valors estètics i identitaris de la Serra del Tormo i de la Serra de la Figuera; valor estètic del poble de la Figuera. Valors naturals i ecològics de la Serra del Tormo i espais de la Xarxa Natura 2000: Pas de l'Ase (també LIC i ZEPA) i Serra de Montsant-la Vilella Baixa (també LIC i ZEPA); valor de connector de la Serra de la Figuera entre el Montsant i el Pas de l'Ase. Valor històric i religiós de l'ermita de Sant Pau; valor històric del conjunt de trinxeres del lloc de comandament republicà de la Batalla de l'Ebre (proper a l'ermita de Sant Pau); valor de les construccions de pedra en sec.

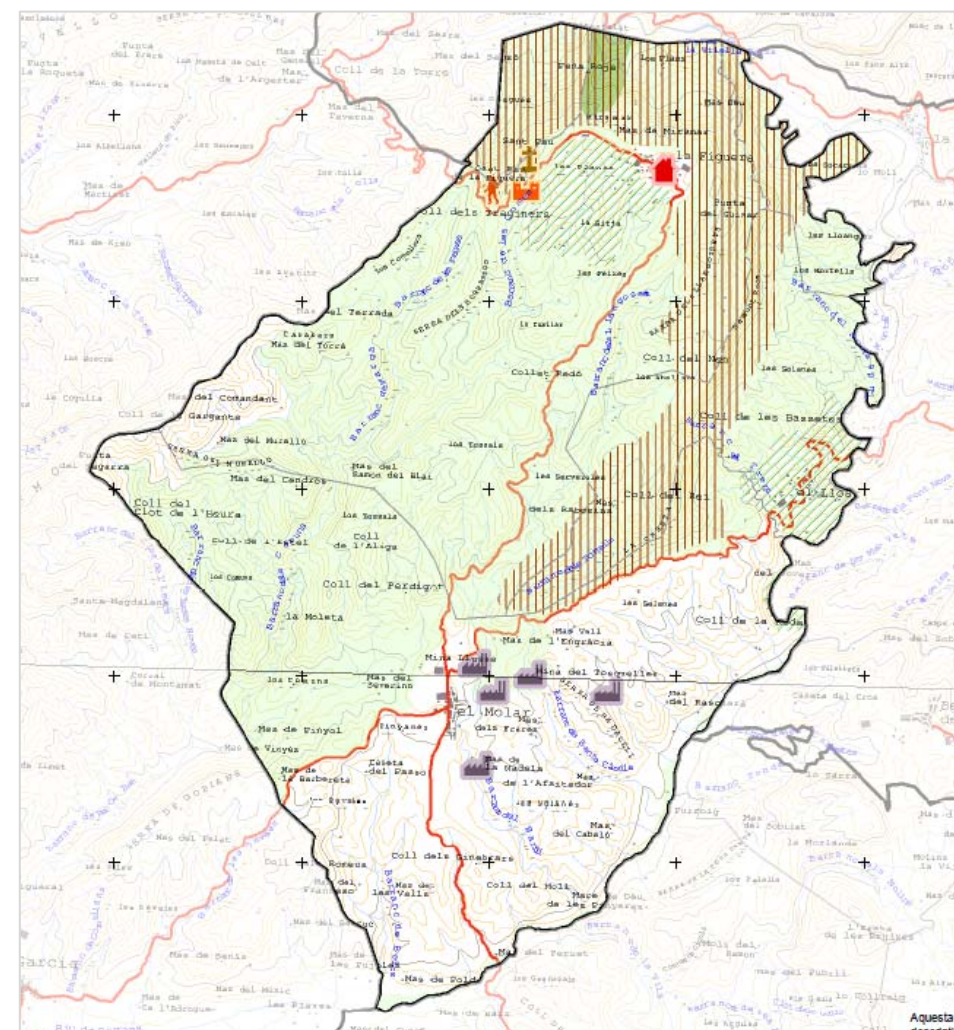
CARTOGRAFIA

MIRADORS I RECORREGUTS

Els camps de conreu encara actius que coexisteixen amb les feixes abandonades i recobertes per la vegetació són una mostra de les dinàmiques passades i actuals del paisatge de la serra de la Figuera.

VALORS EN EL PAISATGE

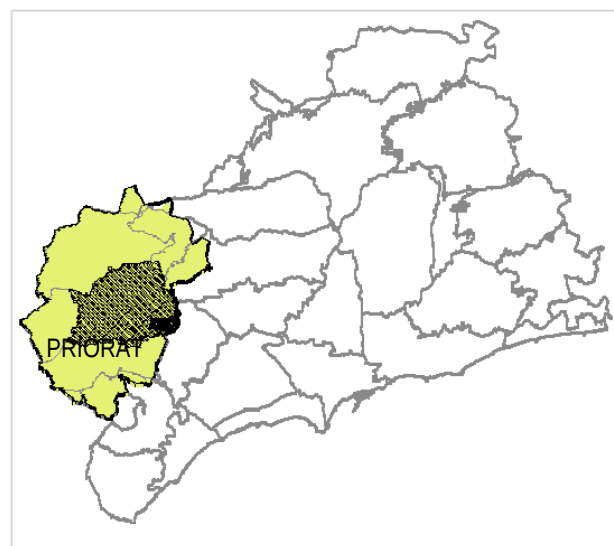

El poble de la Figuera, situat a la part alta de la serra homònima, amb la seva configuració de poble «paller» és un dels principals atractius turístics.

Antics camps d'oliveres abandonats i colonitzats per la vegetació. Al fons, brolles de fisonomia molt homogènia modelades per l'efecte del foc.

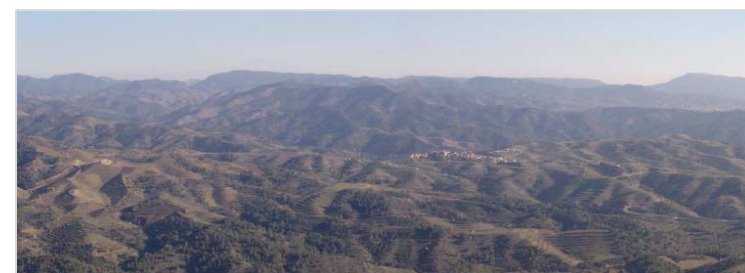
UNITAT 11. PRIORAT HISTÒRIC

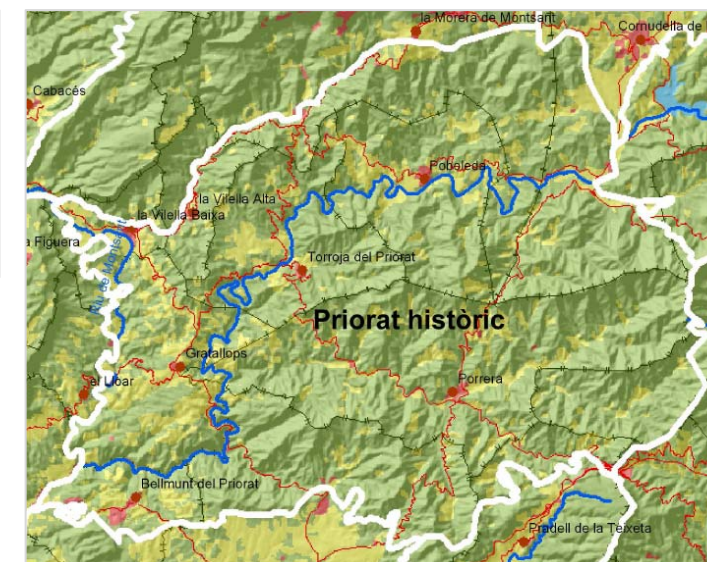
MUNICIPIS: Porrera, Poboleda, Torroja de Priorat, la Vilella Alta, la Vilella Baixa, la Morera de Montsant, Gratallops i Bellmunt de Priorat

SUPERFÍCIE UNITAT: 2.519 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 1.869,46 ha

VEGETACIÓ MEDITERRÀNIA POC DENSEA

El paisatge del Priorat històric es caracteritza per un relleu molt peculiar, on el "zoom" a una escala més aproximada permet observar l'empremta de les feixes esglaonades per al conreu de la vinya en les vessants.

DESCRIPCIÓ GENERAL

GEOLOGIA I RELLEU	Nota: Aquesta Unitat del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona comprèn bàsicament 2 unitats de la Carta del Paisatge del Priorat: la 11 (Serra de Molló) i la 12 (Priorat Paleozoic) Els materials dominants en aquesta unitat són les pissarres, les fil·lites i els gresos de l'era paleozoica (períodes Devonià i Carbonífer), que formen el basament més antic del Priorat que aflora actualment (d'aquí el nom de Priorat Paleozoic). Aquests materials, especialment les pissarres i les fil·lites, es meteoritzen descomponent-se en petites làmines o llosetes anomenades, genèricament, llicorella, signe identitari del territori i dels vins del Priorat. Es tracta d'una unitat amb un relleu relativament accidentat en el seu conjunt, amb turons arrodonits, i una extensa xarxa de barrancs. La Serra del Molló, a l'extrem oriental de la unitat, presenta una entitat pròpia.
USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL	Les principals àrees de conreu en l'actualitat són dues: d'una banda el sector comprès entre les poblacions de Gratallops i Bellmunt del Priorat i a les immediacions de Torroja de Priorat i Porrera per l'altra. El conreu de la vinya és signe identitari d'aquesta unitat i de la comarca. Tot i així no es pot menystenir, ni de bon tros, la presència d'una diversitat de conreus que proporciona, conjuntament amb les zones forestals que encara resten a la unitat, un mosaic agroforestal prou característic: així les parades d'ametller es van trobant arreu, l'avellaner queda més restringit a la meitat oriental (Porrera i Poboleda), mentre que l'olivera pren més rellevància a ponent (Vilella Alta i Vilella Baixa). Aquests conreus s'assenten en vessants de pendent suau o moderat i en les fondalades de l'extensa xarxa de barrancs de la unitat. Els costers i els aterraments de vinya són una de les imatges més definidores d'aquesta unitat. En contrast amb la major part de la unitat (la del Priorat Paleozoic), el conjunt de la Serra de Molló es caracteritza per les masses forestals i la pràctica absència de camps de conreu.
NUCLIS DE POBLACIÓ	Porrera, Poboleda, Torroja de Priorat, la Vilella Alta, la Vilella Baixa, Gratallops, Bellmunt de Priorat, Escaladei
INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	El traçat de les carreteres locals que comuniquen els pobles d'aquesta unitat s'adapten al relleu característic de la mateixa, caracteritzant-se per recorreguts sinuosos i amb pujades i baixades freqüents. Dues línies elèctriques de 110 i 220 kV, travessen parcialment la zona meridional de la unitat. Els 8 aerogeneradors del collet dels Feixos es troben al límit d'aquesta unitat amb el Baix Camp.
FAÇANES I MIRADORS	El punt d'observació i gaudi del paisatge per excel·lència d'aquesta unitat és constituït pe turó on se situa l'ermita de la Consolació (en terme de Gratallops), però també n'hi ha d'altres com els que es poden tenir des dels principals senders excursionistes (GR 174 i altres) que recorren per la unitat, des del poble de Gratallops o des de les carreteres que connecten els pobles de la unitat, com la carretera entre Gratallops i Torroja i Gratallops i la Vilella Baixa. A Bellmunt, a l'entorn de les Mines, hi ha una petita àrea indicada com a mirador del Parc Natural del Montsant, però que presenta dèficits, especialment de senyalització i de plafons.
PATRIMONI	Cartoixa d'Escaladei. Ermita de la Consolació. Cascs urbans dels pobles de la unitat. Mines de Bellmunt. Elements reconeguts en els Catàlegs de béns dels municipis. Masos dispersos pel territori.
SÍNTESI DEL PAISATGE	El conjunt de turons arrodonits i l'extensa xarxa de barrancs, conjuntament amb els nuclis urbans, configuren la marca identitària d'aquesta unitat. El conreu més estès i predominant és la vinya i es preveu que el seu conreu es mantingui o pugui fins i tot augmentar la seva superfície. Com hem comentat, no es pot menystenir, ni de bon tros, la presència d'una diversitat de conreus que fa que la diversitat cromàtica al llarg de l'any sigui un dels elements paisatgístics més destacats de la unitat a nivell de conjunt.

EVOLUCIÓ HISTÓRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE

Tot i que el relleu de la unitat no facilita la implantació dels conreus, ja a finals del segle XIX la vinya va assolir una gran extensió arribant a ocupar la major part de la unitat. L'impacte de la fil·loxera va suposar l'inici d'una davallada progressiva però molt significativa del sector agrícola que durà moltes dècades i que va ser especialment intens en aquesta unitat. El període de postguerra va representar una recuperació demogràfica significativa que es va manifestar en la consolidació de l'estructura urbanística de les poblacions, amb uns trets morfològics i paisatgístics que en la major part de casos són molt semblants als actuals. A partir dels anys 50 i més intensament dels 60 del segle passat, el desenvolupament de la indústria a les zones urbanes del Camp de Tarragona va motivar un èxode rural de gran abast. A nivell específic cal comentar la crisi de les explotacions mineres a Bellmunt, amb conseqüències econòmiques, humanes i urbanístiques notòries. Millores en les comunicacions, l'aparició del fenomen de la segona residència i la rehabilitació d'antigues cases en determinats pobles han ajudat en alguns casos a una certa recuperació o en altres a l'estabilització poblacional. En els temps moderns cal destacar els incendis forestals. L'augment de la superfície dedicada al conreu de la vinya com a conseqüència de la revalorització dels vins de la comarca ha estat el principal agent transformador del paisatge del Priorat històric en els anys dels darrers decennis; en algunes ocasions s'han realitzat grans abancalaments amb talussos de destacades dimensions que han arribat a modificar dràsticament la topografia de muntanyes senceres, paisatges que contrasten vivament amb l'entorn, ja que els conreus tradicionals estan completament adaptats a l'orografia.

VALOR PAISATGÍSTICS

Valors estètics de les terrasses abancalades de vinyes i els conreus de secà establerts en els pendents de llicorella i que alternen amb petits bosquets (mosaic agroforestal), del relleu i de les façanes dels cingles calcaris de les muntanyes perifèriques que encerclen el paisatge del Priorat històric.

Valor estètic dels pobles de la unitat.

Els valors naturals representats pels espais protegits:

- petita àrea que pertany al parc natural de Montsant, situada a l'extrem sudoccidental.
- diversos espais de la unitat han estat inclosos dins la Xarxa Natura 2000: Serra de Prades-Riu Siurana, Riu Siurana-Planes del Priorat, Serra del Montsant-la Vilella Baixa i Tivissa-Vandellòs-Llaberia-Coll del Guix.
- geozona Vilella Alta-Poboleda
- geòtop de les mines de Galena de Bellmunt

Valors històrics i pedagògics de les antigues mines de galena de Bellmunt del Priorat (Geòtop en l'inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya).

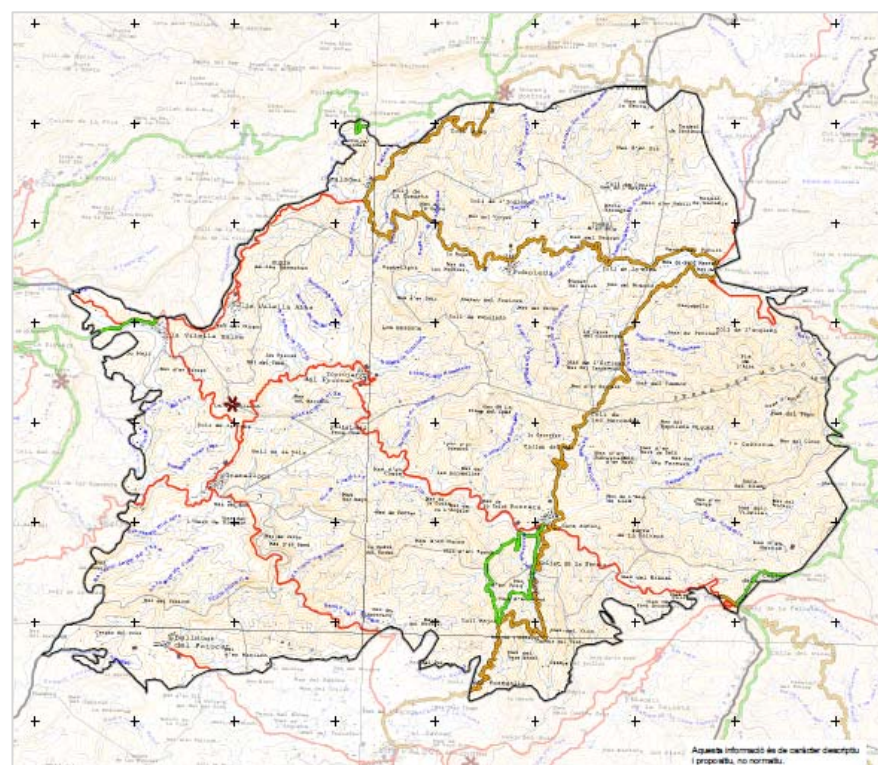
Valors d'ús social i històric de les ermites de la Consolació i de Sant Antoni (de Porrera) i de masos diversos (la Garranxa, Sant Blai, Sant Marcel, lo Molí, Marimon i Bruno).

Valor d'ús social i econòmic productiu associat al conreu de la vinya i la cultura associada (el Priorat històric coincideix en gran part amb la D.O.Q. Priorat)

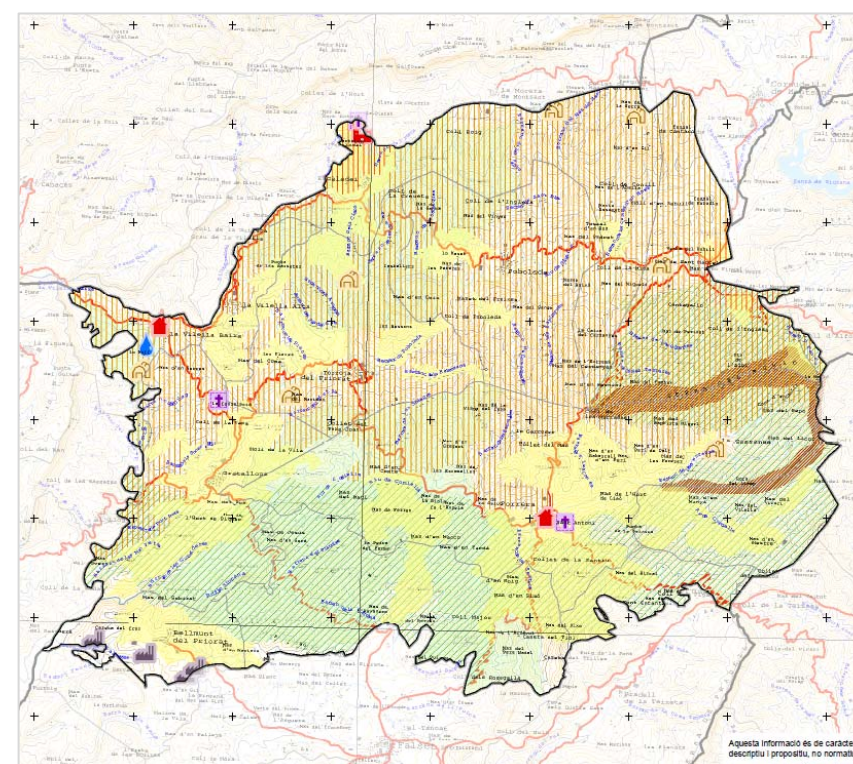
Els valors espirituals de la façana paisatgística del cingle Major de Montsant (fora de la unitat però referent principal a l'horitzó al nord de la unitat), de les ermites de Sant Antoni i de la Verge de la Consolació.

CARTOGRAFIA

MIRADORS I RECORREGUTS

VALORS EN EL PAISATGE

El nucli d'Escaladei és un dels sectors més emblemàtics del Priorat històric. Situat al peu de la cinglera Major de Montserrat constitueix un conjunt amb un alt valor estètic, històric

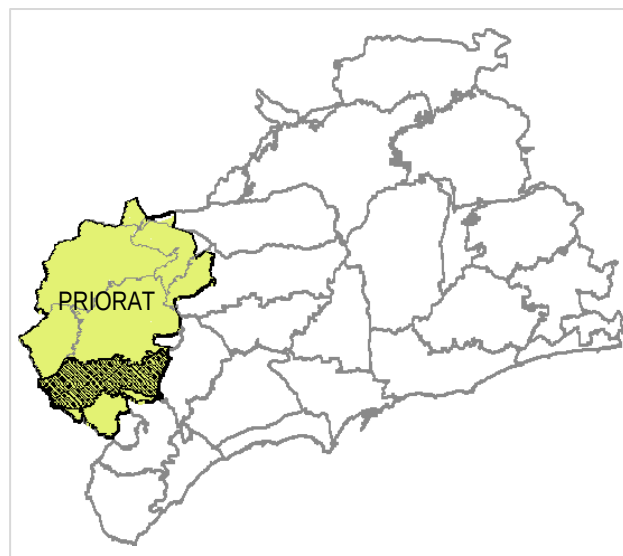

Un element de la dinàmica recent del paisatge del Priorat històric és l'expansió del conreu de la vinya per mitjà de l'aterrament dels vessants, tal i com s'observa en la imatge corresponent a un sector proper al nucli de Porrera.

Les façanes d'alguns nuclis de població del Priorat històric es conserven inalterades malgrat el pas del temps i tenen un alt valor patrimonial i arquitectònic com la del nucli antic de la Vilella Baixa, població popularitzada amb el nom de la "New York" del Priorat. per les alcades dels seus edificis

UNITAT 12. BAIX PRIORAT

MUNICIPIIS: Falset, Marçà, el Masroig, els Guiamets, Pradell de la Teixeta i la Torre de Fontaubella

SUPERFÍCIE UNITAT: 8.299 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 8.243,55 ha

VEGETACIÓ ESPONTÀNIA

El paisatge del Baix Priorat en els entorns de Falset mostra un mosaic constituït per petites parcel·les de conreus llenyosos i clapes de boscos que es localitzen en els torrents i els cims dels petits turons.

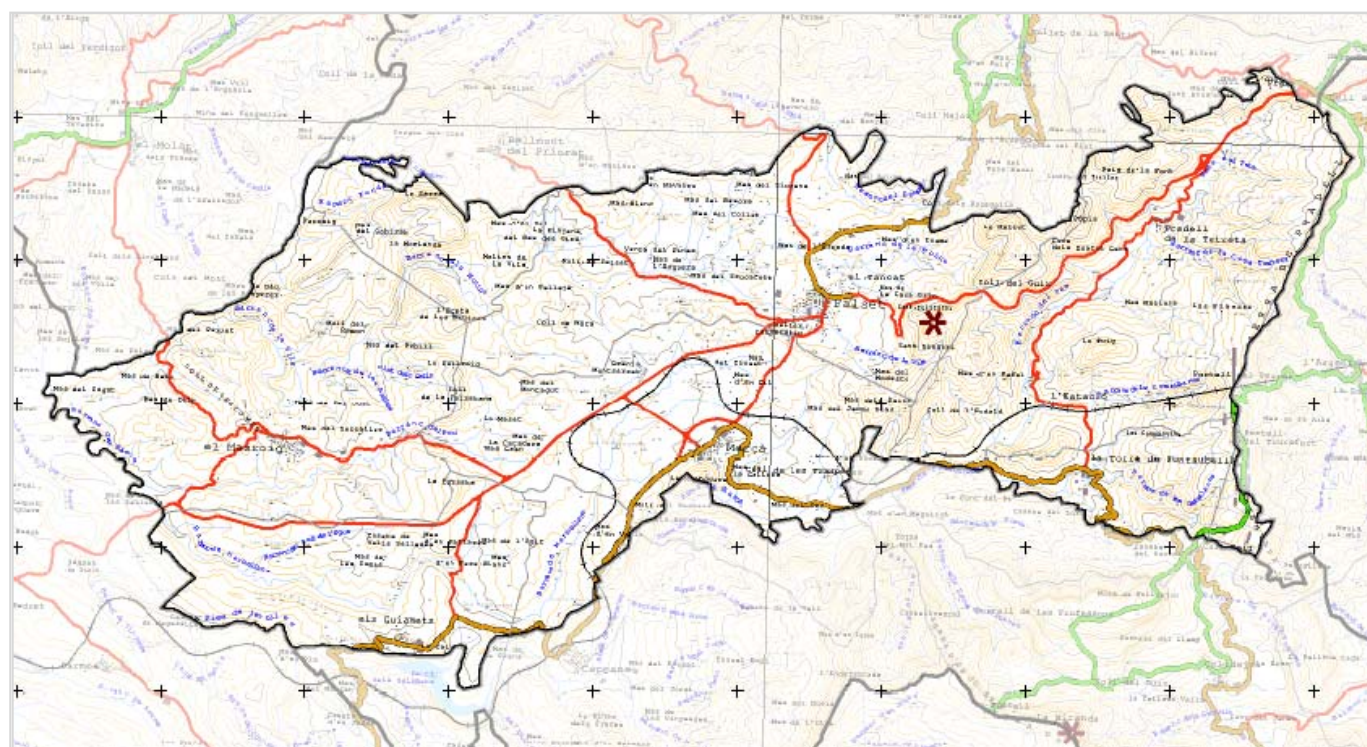
DESCRIPCIÓ GENERAL

GEOLOGIA I RELLEU	Nota: Aquesta Unitat del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona, integrada en la seva totalitat a la comarca del Priorat, comprèn bàsicament 4 unitats de la Carta del Paisatge del Priorat: la 14, 15, 16 i 17 En aquesta Unitat hi ha representats materials i relleus molt diferents. Comentem-los per 4 grans àmbits en què podem descriure la unitat: A la part més oriental (entre Falset i Pradell de la Teixeta i la Torre de Fontaubella) tenim materials molt característic del Triàsic: les roques roges del Buntsandstein a la base de les muntanyes de Sant Cristòfol i lo Morrot; els tres nivells del Muschelkalk a la serra de Pradell, i el Keuper a les puntes que s'alcen entre el coll del Guix (o de Falset) i el coll de l'Eudald. L'estructura típicament càrstica del relleu es posa de manifest en els diversos barrancs que condueixen les aigües de la serra de Pradell que, en molts indrets, obren gorgs resultat de la dissolució dels materials carbonàtics predominants A la part més central (entorns de Falset i Marçà) predominen les granodiorites provinents de l'erosió d'un plutó que emergí a finals del Carbonífer, i també les pissarres pigallades i les cornianes, producte del metamorfisme de contacte provocat pel plutó. L'erosió ocorreguda al llarg de milions d'anys ha resultat en un relleu actual molt planer i un sòl caracteritzat per la textura sorrenca del sauló, producte de la descomposició de les granodiorites El conjunt de la Serra de Sarraï, la Serra de la Covasa i lo Collroig és una representació dels materials triàsics que fa desenes de milions d'anys cobrien tota la comarca. D'est a oest afloren l'estrat roig del Triàsic inferior (Buntsandstein) i els nivells de calcàries, i gresos i argiles del Muschelkalk. Els materials calcaris que formen el gruix d'aquest espai estan molt carstificats i, a més, els afloraments rocosos són abundants. Finalment a l'àmbit més de ponent de la Unitat els materials geològics predominants són tous i corresponen a lutites rogenques eocèniques i oligocèniques amb bancs de gresos. S'hi intercalen també amples bandes de dipòsits al·luvials quaternaris, formats per graves, còdols i blocs en una matriu llimoarenosa. El relleu és ondulat, amb pendents generalment suaus, llevat dels talussos excavats pels barrancs i rieres de la zona, que poden arribar a tenir desenes de metres.
	USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL A banda del nucli de població en plena expansió de Falset, el paisatge és de tipus agrari en una proporció molt elevada en bona part de la unitat. La disponibilitat d'aigua freàtica i, per tant, la possibilitat del reg, permet una gran diversitat d'espècies agrícoles (pràcticament tots els conreus existents al Priorat hi són presents) i el nombre d'hectàrees conreades és molt elevat. A l'àmbit de ponent, l'agricultura hi és força important, sense arribar a la densitat existent de parcel·les agrícoles al pla de Falset. L'espectre de conreus, és similar a la del Priorat central, amb predomini de la vinya i una proporció important d'ametllers i oliveres. A diferència d'aquella zona, però, al baix Siurana irromp significativament el cirerer, especialment a les parcel·les de regadiu dels Guiamets, una petita avançada de les grans plantacions de fruita dolça de la cubeta de Móra, territori al qual el baix Siurana s'assembla, tant des del punt de vista geològic com bioclimàtic. La presència de diverses activitats extractiva és un altre element a destacar també en aquesta unitat
	NUCLIS DE POBLACIÓ Falset, Marçà, el Masroig, els Guiamets, Pradell de la Teixeta i la Torre de Fontaubella
	INFRAESTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA El caràcter d'aquesta unitat paisatgística ve marcat per una presència relativament elevada d'elements artificials: la carretera N-420, és la principal i també tenim les carreteres locals que comuniquen els pobles de la unitat. La línia de ferrocarril Barcelona-Madrid també discorre per la unitat. Trobem també les torres de comunicacions del Peiró i Sant Cristòfol i la central eòlica de Trucafort, amb 93 aerogeneradors ordenats en diverses fileres. També hi trobem 3 línies d'alta tensió, 2 de 110 kV (una que creua la unitat per l'extrem nord-oriental i l'altra a llevant, d'evacuació de la central eòlica de Pradell) i una de 220 kV. La N-420 és la via de comunicació més important, que creua de NE a SO pel mig de la unitat, i que la converteix en el corredor amb més observadors de la comarca. A més hi ha diverses carreteres locals: la T-710 cap a Gratallops, la

PATRIMONI	Valor patrimonial de l'ermita Sant Gregori i dels cascs urbans dels pobles de la unitat. Elements de la cultura de la pedra en sec. Elements reconeguts en els Catàlegs de béns dels municipis. Masos dispersos pel territori.
EVOLUCIÓ HISTÓRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE	Aquesta és la unitat paisatgística de les que conformen la comarca del Priorat que ha experimentat els processos i dinàmiques d'humanització més intenses, amb les conseqüents modificacions del paisatge natural. Aquest fenomen ha estat motivat per una major accessibilitat (hi transcorre la única línia ferroviària que hi ha a la comarca –inaugurada ja a finals de SXIX- i el principal eix viari de la comarca, la carretera nacional N-420; el relleu i proximitat de poblacions permet millors connexions viàries), un context territorial més favorable per a l'activitat agrària (terrenys més planers i menys accidentats que en altres àmbits de la comarca), així com per la resta d'activitats econòmiques i en el context d'un poblament més elevat. El ja comentat adveniment de la plaga de la fil·loxera, a finals del segle XIX, va suposar un trasbals socioeconòmic sense precedents a les zones vitivinícoles europees. Al Baix Priorat (com a tota la resta del Priorat) després d'uns anys d'expansió sense precedents per les caigudes de producció d'altres zones vinyateres, també arribà la crisi. Els incendis forestals a la zona de Pradell-la Torre de Fontaubella, l'abandonament de conreus, amb el conseqüent avanç de masses forestals i la implantació d'una central eòlica a la Serra de Pradell a finals dels anys 90s han estat els principals factors d'altreació i configuració del paisatge en els temps moderns. De forma específica, Falset, la capital comarcal, ha pres en les darreres dècades una configuració urbanística diferenciada i més intensa que la resta de municipis i nuclis urbans de la comarca, amb la creació entre d'altres de noves promocions d'habitatges de caràcter extensiu i dispers. El desenvolupament de nous àmbits residencials també ha alterat de forma significativa la façana de poble en determinades zones. Malgrat tot, la configuració del nucli presenta encara en bona part una estètica i estructura tradicional compacta. D'altra banda, també en el context de Falset, cal fer referència al desenvolupament del polígon industrial de la Sort dels Capellans, entre la carretera N-420 i la carretera de Bellmunt, amb alguna nau industrial que per les seves destacades dimensions i característiques comporta un nivell d'artificialització destacat i de baixa integració paisatgística. Finalment apuntar que en algun àmbit de l'entorn de Falset també s'hi han detectat solars amb movimens de terres i altres elements que no contribueixen a la qualitat de l'entorn.
VALOR PAISATGÍSTICS	Els valors estètics i ecològics del conjunt de coves i d'avencs dels sectors de Sarraï-Coll Roig Valor estètic dels pobles de la unitat. Els valors naturals i ecològics dels espais protegits següents: -EIN del PEIN Serres de Pradell-l'Argentera. -espais inclosos dins la Xarxa Natura 2000: ES5140014 (Planes del Priorat) Valors faunístics i florístics específics (com la presència d'hàbitats prioritaris per l'àguila cuabarrada i de l'estepa populifòlia (<i>Cistus populifolius</i>), un arbust mediterrani silicícola molt rar a Catalunya, on només creix a les brolles d'estepes de la serralada prelitoral i en alguns punts del Baix Camp i del Priorat. Valors històrics, patrimonials i socials del paisatge urbà a Falset (edifici de la Cooperativa agrícola de l'any 1919, el Castell, el Palau dels Comtes d'Atzara –seu del Consell Comarcal del Priorat- i la Plaça de la Quartera) Valors històrics de les construccions de pedra en sec. Valors patrimonial, valors religiosos i espirituals de l'ermita de Sant Gregori, l'única del Priorat bastida entre les roques roges del Buntsandstein. Valor d'ús social i econòmic productiu associat al conreu de la vinya i la cultura associada

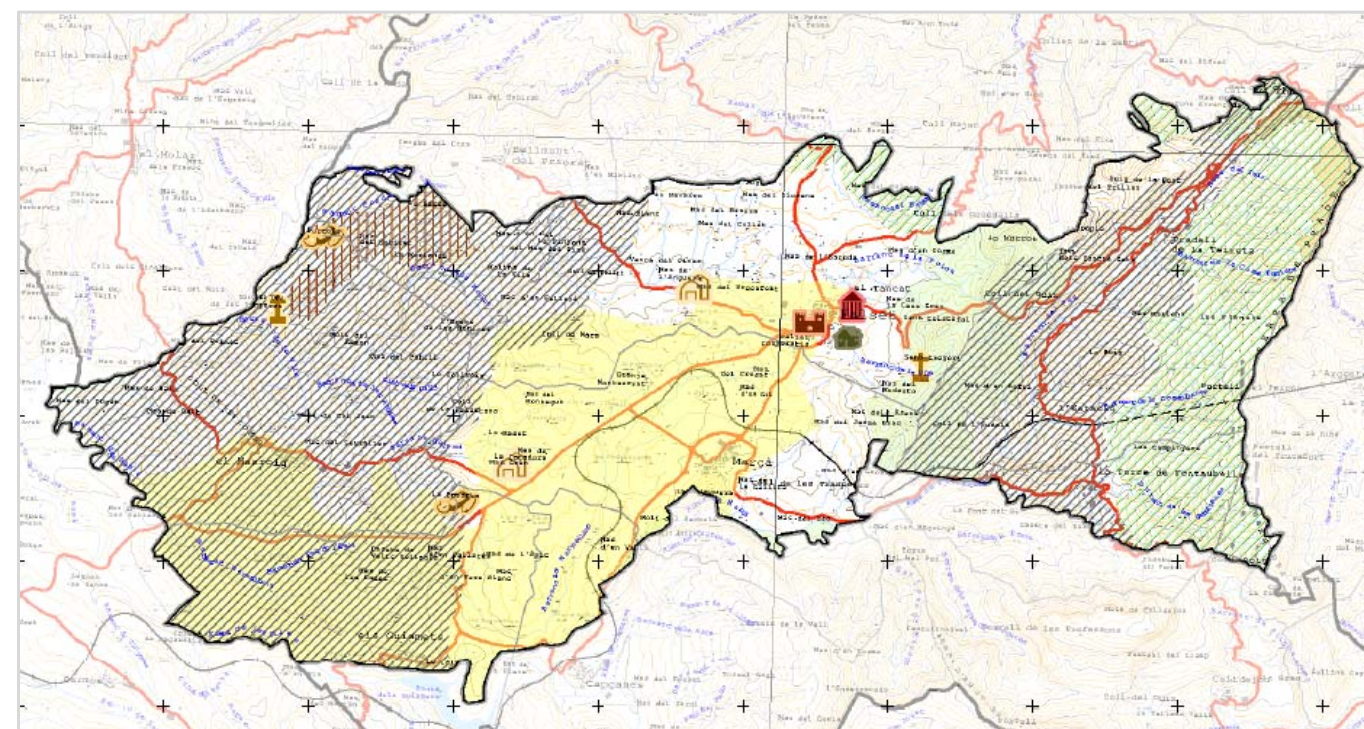
CARTOGRAFIA

MIRADORS I RECORREGUTS

- Línies ferroviàries convencionals
- Línies ferroviàries d'altres prestacions
- Autopista
- Via preferent
- Via convencional
- Embassament
- Curs Fluvial
- Unitat de paisatge
- Limit municipal
- Equipament
- Edificació
- Parc o jardí
- ✱ Punts d'observació i gaudi del paisatge
- Itineraris d'observació no motoritzats
- Itineraris d'observació motoritzats

VALORS EN EL PAISATGE

Valors històrics, religiosos i simbòlics	Valors estètics	Valors ecològics
Castell, torre de defensa	Espai agrícola: vinya, olivera, avellaner, ...	Xarxa Natura 2000
Cooperativa, celler	Formació geomorfològica, gradient topogràfic	Connector
Mas, masia	Arquitectura de pedra seca	Hàbitat especial: teixides, ...
Restes arqueològiques: prehistòriques, iberes, ...		
Conjunt monumental històric-artístic		
Ermita		
Arquitectura de pedra seca		

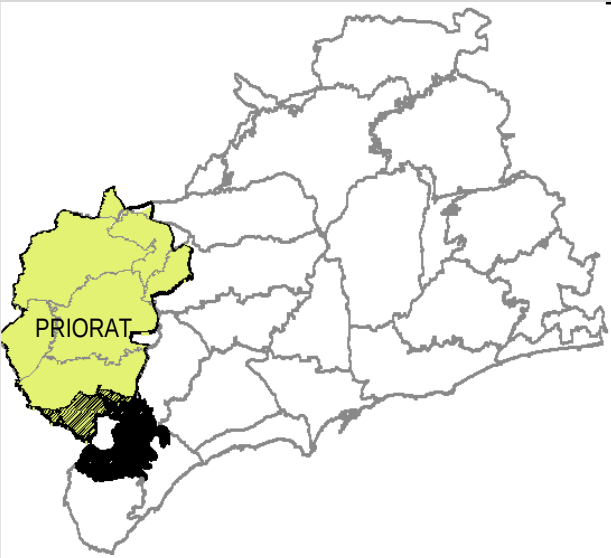

En el terme dels Guiamets, en el sector sudoccidental del Baix Priorat, el terreny molt planer permet l'existència d'àmplies perspectives sobre els conreus de vinya presidits a l'horitzó pels relleus imponents de la Mola de Coldejou i la serra de Llaberia.

El poble del Masroig es localitza dalt d'una petita carena en un sector del Baix Priorat on el relleu és més accidentat. Un ric mosaic de vinyes i camps d'ametllers i oliveres es disposa esglaonadament en les vessants de poc pendent.

UNITAT 13. SERRA DE LLABERIA

MUNICIPIS: Capçanes, sud de Marçà i la Torre de Fontaubella, els Guiamets

SUPERFÍCIE UNITAT: 9.979 ha
SUPERFÍCIE A LA COMARCA: 3.046,19 ha

PAISATGE DE MUNTANYA MEDITERRÀNIA

La Mola de Colldejou és un dels elements més característics d'aquesta unitat de paisatge.

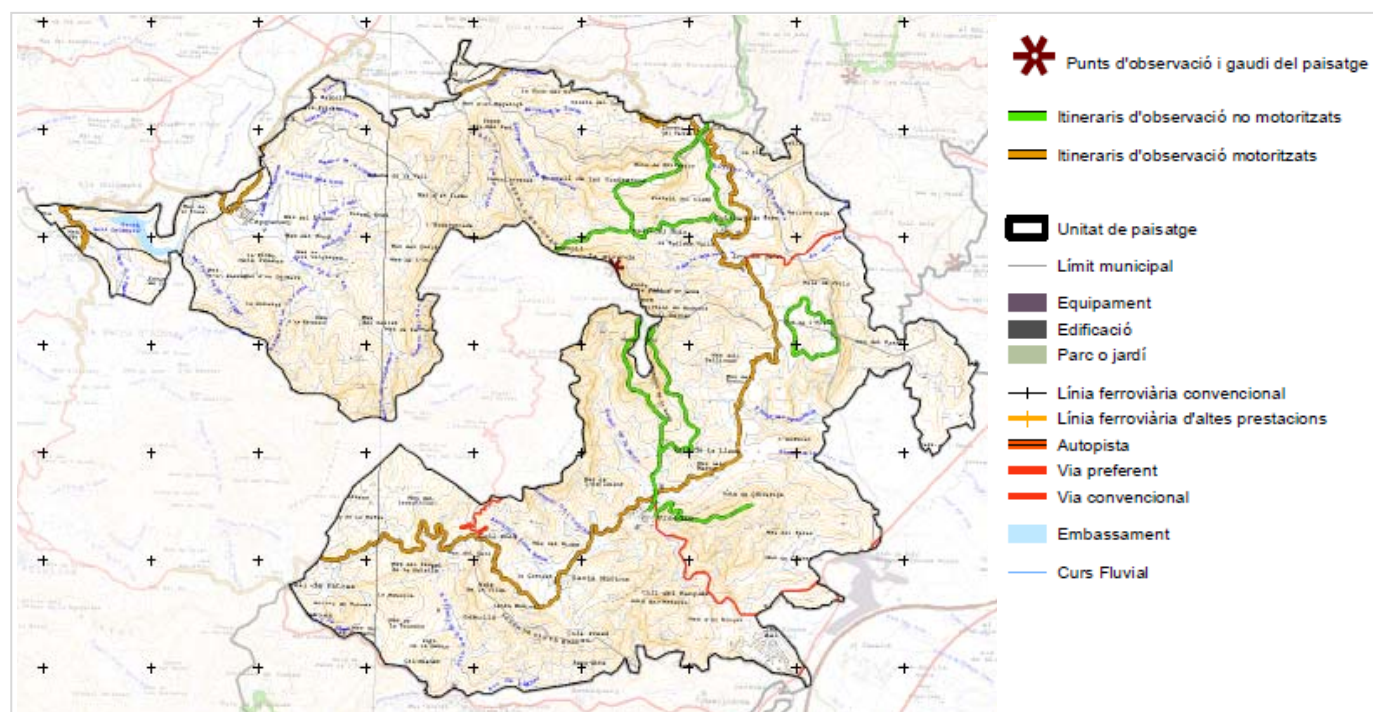

DESCRIPCIÓ GENERAL

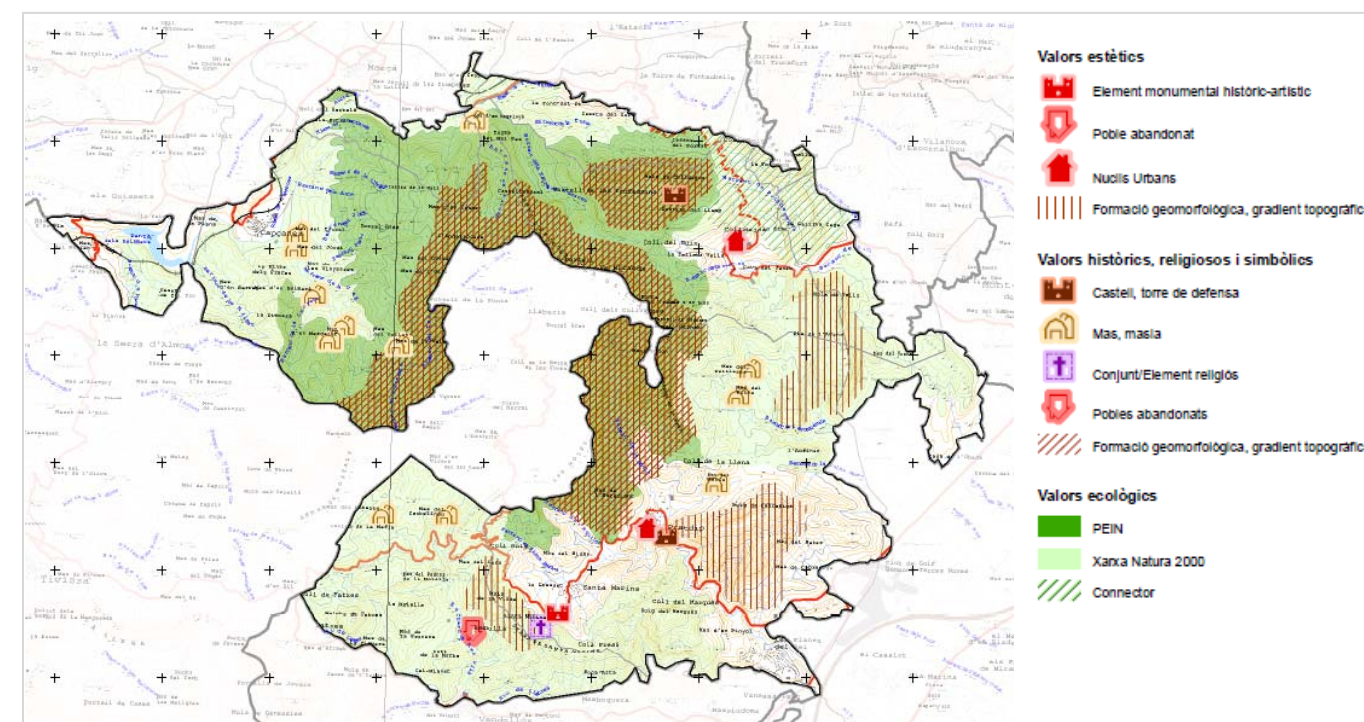
GEOLOGIA I RELLEU	Nota: L'àmbit d'aquesta Unitat del Catàleg de Paisatge del Camp de Tarragona que es troba a la comarca del Priorat comprèn majoritàriament la unitat 18 de la Carta del Paisatge del Priorat i una part de la 17 Tot i que té una bona part fora de la comarca del Priorat, geològicament la serra de Llaberia forma part de l'arc mesozoic que envolta la comarca. En ella hi trobem representats els períodes triàsic i juràssic amb predomini de les calcàries, les dolomies i les bretxes dolomítiques, a més de nombroses traces d'activitat tectònica: falles i encavalcaments, especialment el que ha format, per erosió, els <i>klippes</i> quilomètrics de Llaberia i del Motarro, ja fora del Priorat. Aquest fet ha motivat que s'hi catalogui una geozona, una part marginal de la qual queda inclosa dins d'aquesta unitat: barranc i cingle del Tortó, punta de l'Enderrocada i obaga de la Mola de Colldejou (coneguda popularment com la Mola). El barranc de la Vall, a Capçanes, constitueix un referent geogràfic i paisatgístic de primer ordre en l'àmbit prioratí de la unitat.
USOS DEL SÒL I ORGANITZACIÓ ACTUAL	El caràcter predominantment muntanyenc de la unitat fa que les zones de vegetació forestal hi siguin predominants; no obstant en el conjunt del barranc de la Vall i en les vessants de l'entorn del pantà de Guiamets hi destaquen els camps de conreu. Hi trobem pinedes de pi blanc bastant madures sobre brolles calcícoles de romer, que contrasten amb les tonalitats clares dels cingles que ressegueixen els planells culminants de les formacions orogràfiques de la zona. En els obacs enlairats més ben conservats, a l'entorn del Montalt i a la Mola (al límit de les comarques de Priorat i Baix Camp), hi trobem representat l'alzinar muntanyenc.
NUCLIS DE POBLACIÓ	Capçanes
INFRASTRUCTURES DE COMUNICACIÓ I ENERGIA	Només cal destacar, en l'extrem de ponent de la unitat, un petit tram de la carretera d'accés a Capçanes i un petit tram de la línia de ferrocarril Barcelona-Madrid. A l'interior només hi ha pistes forestals d'accés a les finques agrícoles i no hi ha més infraestructures amb un impacte paisatgístic significatiu, tot i que al límit nord-oriental d'aquesta unitat (coll Roig) comença la central eòlica de Trucafort, amb un impacte visual, especialment sobre les visuals de la Mola de Colldejou, especialment destacable.
FAÇANES I MIRADORS	Els punt d'observació i gaudi del paisatge d'aquesta unitat en l'àmbit prioratí es troben al llarg dels senders excursionistes que recorren la unitat i de la pista forestal al llarg del barranc de la Vall. D'altra banda, i tal i com ja s'ha comentat, tot i que la Mola de Colldejou pertanyi administrativament a la comarca del Baix Camp, les visuals des d'aquest punt de part de la comarca del Priorat són especialment destacables.
PATRIMONI	Destaquen com a interès patrimonial les nombroses construccions rurals de pedra seca que es troben en aquest sector (la reproducció d'una cabana de pedra en sec a l'entrada del poble de Capçanes sembla un clar signe expressiu en aquest sentit), així com també diversos masos concentrats al barranc de la Vall.
SÍNTESI DEL PAISATGE	El paisatge d'aquesta unitat és eminentment de caire natural. Els escassos conreus concentrats al fons de les valls que baixen de Llaberia i la Mola, amb una estructura bàsicament tradicional, són el contrapunt i complement als vessants emboscats del sistema muntanyós que acaben en cingleres de colors clars, grisencs o rosacis. És el paisatge que clou la cubeta prioratina pel sud, carregat de fenòmens geològics que el fan molt estètic i complex alhora
EVOLUCIÓ HISTÓRICA I DINÀMICA DEL PAISATGE	L'orografia de l'àmbit prioratí de la unitat ha motivat una reduïda humanització en comparació amb altres unitats properes, afavorint al llarg de la història el predomini de la vegetació espontània –bosc de pi blanc, alzinars, teixedes, brolles, tots segons l'orientació i la localització puntual- en conjunció amb els afloraments rocosos i les tarteres. En el vessant prioratí de la unitat s'hi han introduït històricament conreus de vinya, combinats amb altres conreus com les oliveres, els ametllers i els avellaners. També cal destacar diverses àrees de fruiters de regadiu, als entorns de Capçanes. La central eòlica de Trucafort, entre els municipis de Pradell de la Teixeta i la Torre de Fontaubella, és una de les actuacions més destacades a nivell de transformació de paisatge en l'entorn d'aquesta unitat. En el conjunt de la unitat en l'àmbit prioratí es pot considerar que les alteracions globals del paisatge han estat reduïdes per la baixa humanització del conjunt. Els incendis forestals es presenten com un dels principals factors potencials de transformació del paisatge.
VALOR PAISATGÍSTICS	Valors estètics i ecològics del conjunt de la Serra de Llaberia i de la Mola de Colldejou (aquesta segona situada fora de la unitat però referent visual i paisatgístic de primer ordre en el context de la unitat) Els valors naturals i ecològics dels espais protegits següents: -EIN del PEIN Serra de la Llaberia, que compta amb un òrgan de gestió propi, el Consorci de la Serra de Llaberia. -espais inclosos dins la Xarxa Natura 2000: ES5140009 (Muntanyes de Vandellòs – Tivissa-Llaberia) -geozona "Encavalcaments de Pradip-Llaberia i la Mola de Colldejou" Valors històrics dels masos del barranc de la Vall (Capçanes)

CARTOGRAFIA

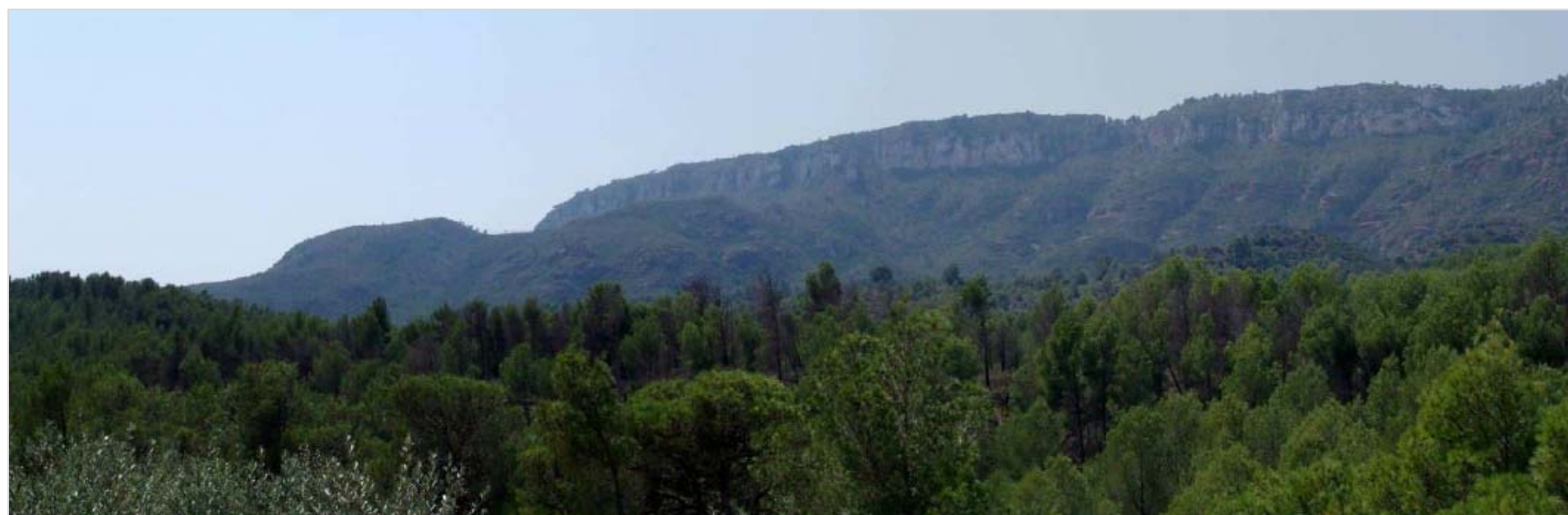
MIRADORS I RECORREGUTS

VALORS EN EL PAISATGE

El viaducte del ferrocarril a Capçanes salva el torrent de Fontaubella ja a la cua del pantà dels Guiamets. Els conreus de vinya instal·lats en les terrasses fluvials i les feixes esclonades a banda i banda del curs d'aigua

Vista panoràmica de la Muntanya Blanca a la Serra de Llaberia, a la comarca veïna del Baix Camp